

ŽELEZAR

Jesenice, 2. marca 1989

Številka 8 • XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za sluz za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaskja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Šifrer in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorjanski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	Skup. proiz.		Proizvodnja za prodajo			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	107,7	107				
Jeklarna 2	104,0	98				
Livarna	84,2	92	10,9	23,1	70,9	73
VBS	107,8	102	4.069,0	92,6	9.143,4	101
HVB	102,9	101	8.750,9	113,1	17.227,4	105
HVJ	96,3	98	1.805,6	99,5	3.665,8	98
PVT	101,4	102	1.735,2	113,6	3.359,9	107
VDP	59,2	74	4.063,7	74,7	9.593,7	85
Žičarna	105,9	101	2.352,5	107,1	4.626,6	102
Jeklovlek	99,7	98	2.410,4	109,8	4.753,3	106
Elektrode	92,4	89	1.496,2	104,5	2.508,6	85
Želblarna	94,6	94	483,3	72,3	1.088,1	82
Žič. valj.	104,6	108	904,3	94,7	2.654,4	132
Železarna	101,9	100	28.082,0	98,9	58.692,1	100

Ker v času pisanja tega prispevka praktično zaključujemo mesec februar, lahko na osnovi rezultatov za ta mesec zaključimo naslednje:

1. Tudi v tem mesecu imamo dobre izglede za izpolnitev načrta skupne proizvodnje in odpreme.

2. Glede na pogoje proizvodnje in dobre možnosti prodaje, ki jih trenutno imamo na tržišču, praktično že tretji mesec ne uspešno znižati medfaznih zalog in zaključiti proizvodnje izdelkov v različnih fazah proizvodnega procesa.

Za doseganje boljših finančnih rezultatov je nujno pospešiti predelavo predvsem v končnih obratih. To velja predvsem za HVJ, Valjarno debele pločevine, Elektrode in Žičarno, ki v skupni proizvodnji in odpremi zaostajajo.

Za mesec marec velja, da je bil tudi v preteklosti glede na proizvodne rezultate vedno zelo uspešen. Če upoštevamo tudi dobro oskrbljenost vseh obratov s polizdelki in sorazmerno zelo visokimi medfaznimi zalogami, je končni rezultat dejansko odvisen izključno od nas: naše sposobnosti in pripravljenosti.

Podpredsednik poslovnega odbora

za proces:

Božidar Bartelj

Poslovanje Železarne v letu 1988

Značilnosti vodenja ekonomske politike iz leta 1987 so se še v mnogo bolj grobi obliki kazale v letu 1988. V tem letu smo namreč v Jugoslaviji vodili dve ekonomski politiki. Do meseca maja smo poskušali uravnavati inflacijo z administrativnimi omejitvami cen, nato pa smo začeli na podlagi dogovora oziroma zahteve Mednarodnega denarnega sklada uveljavljati novo — tržno usmerjeno politiko. Le-ta je v pretežnem delu gospodarstva zaustavila padec industrijske proizvodnje in spodbudila izvozne tokove. Načrtovanci ekonomske politike pa so se glede liberalizacije cen, ki ji ni sledila restriktivna denarna politika, hudo uštel, tako da smo se v drugem polletju prvič resnično srečali s hiperinflacijo.

Taki nestabilni pogoji poslovanja so v preteklem letu na poslovanje Železarne vplivali zelo negativno. V času zamrznjenih cen smo zaradi razlik med nabavnimi cenami surovin in storitev ter prodajnimi cenami izdelkov črne metalurgije poslovali izrazito slabo. Po sprejetju majskega ukrepa so cene izdelkov sicer še ostale pod kontrolo zvezne vlade, vendar je bilo septembra doseženo soglasje, da se prodajne cene prilagajajo rasti stroškov oziroma dvigu cen surovin in storitev. Čeprav smo nekajkrat povišali cene naših izdelkov, pa še vedno nismo uspeli v celoti pokriti izpada dohodka, ki nam ga je prineslo obdobje popolne zamrznitve, niti nismo uspeli doseči nivoja realizacije, ki bi stalno zagotavljal pozitivne rezultate.

V Železarni smo v letu 1988 na področju proizvodnje in produktivnosti napravili velik korak naprej. V celoti smo namreč osvojili proizvodnjo in vplivanje jekla v Jeklarni 2 ter v veliki meri stabilizirali proizvodnjo kvalitativnih izdelkov v obratu Valjarna debele pločevine. Na področju zaposlovanja sicer nismo dosegli načrtovanega znižanja zaposlenih, vendar potekajo aktivnosti na področju razvoja in organizacije v pravi smeri. Kljub uspehom na proizvodnem in organizacijskem področju pa vseh zadanih ciljev nismo dosegli. Največje odstopanje je bilo prav gotovo na področju izdelave in prodaje visokokvalitetnih jekel.

Vsa prizadevanja in resnično dobri proizvodni rezultati pa niso zadoščali, da bi poslovno leto zaključili pozitivno. Nominalno je izguba v višini 24,5 mio

Načrtovano količino skupne proizvodnje so presegli v vseh temeljnih organizacijah, najbolj pa v TOZD Ploščati program (za 6,8 %). V TOZD Talilnice so načrt presegli za 2,4 %, v TOZD Okrogli program pa za 2,3 %. Kljub nižji skupni proizvodnji (plavž, martinovke) smo v letu 1988 dosegli bistveno višjo končno proizvodnjo za prodajo, kar je že vpliv nove tehnologije pridobivanja jekla.

V skladu s sanacijskimi ukrepi smo precej povišali operativni program v primerjavi z gospodarskim načrtom. Le pri skupni proizvodnji višjega operativnega programa nismo dosegli (predvsem zaradi okvar in zastojev).

Načrtovano proizvodnjo za prodajo in lastno porabo sta presegli temeljni organizaciji Ploščati program za 6,4 % in Okrogli program za 5,2 %. V TOZD Talilnice so za načrtom zaostali za 21,3 %, saj je prodaja te temeljne organizacije samo iz Livarne, ki pa ne izdeluje več težkih odlitkov za martinarno, temveč le lažje odlitke za prodajo.

Proizvodne težave obratov so bile v letu 1988 predvsem naslednje:

— V Jeklarni 1 so težave pri oskrbi z nikljem in tehnološke težave povzročile izpad proizvodnje nerjavnih jekel, zaradi pomanjkanja kvalitetnega starega železa in občasno tudi grodlja pa je izpadla proizvodnja čistih jekel z nizkimi oligoelementi.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sodelavkam, upokojenkam Železarne in vsem ženam čestitamo za njihov praznik, dan žena.

Reševanje presežka delavcev Železarne

V času, ko vsa Jugoslavija spoznava, da brez upoštevanja tržnega gospodarstva ne bo mogoče rešiti vsestranske krize, v kateri se je znašla naša družba, postaja jasno, da bomo morali priznati delovanje tržnih zakonitosti tudi na področju delovne sile. Zato postaja vprašanje reševanja presežka delovne sile, kot nujne posledice prestrukturiranja gospodarstva v skladu s potrebami trga, vse bolj aktualno.

Tudi naša železarna se je v svojih prizadevanjih za boljše poslovanje in racionalizacijo proizvodnje srečala z nujnostjo izvajanja organizacijskih in drugih sprememb, kar je pripeljalo do razkoraka med oceno potrebnega števila zaposlenih in dejansko kadrovske strukturo. Predlog mikroorganizacije, ki določa potrebno število zaposlenih oziroma obseg dela v naši delovni organizaciji, je bil strokovno pripravljen in so ga železarji tudi sprejeli po redni samoupravni poti. Zmanjševanje števila zaposlenih je bilo vključeno že v gospodarski načrt za leto 1988; k doseganju tega cilja smo pristopili enako v vsej Železarni. Ker pa nismo dosegli načrtovanih rezultatov, smo morali po sprejetju oziroma uveljavitvi mikroorganizacije v letošnjem letu poiskati nov način reševanja tega problema. Po besedah predsednika poslovnega odbora Borisa Breganta bo vodstvo Železarne vztrajalo pri doslednem izvajanju organizacijskih sprememb in mikroorganizacije, za kar so odgovorni predvsem direktorji sektorjev in obratov. Pri tem bo treba upoštevati obstoječe akte, enotna merila za določanje presežka delavcev in zagotoviti human pristop k reševanju tega problema.

Merila za določanje presežka delavcev, ki jih je izdelal oddelek za industrijsko psihologijo in za katerih dosledno uporabo se zavzema tudi sindikat, predstavljajo zaenkrat dogovorni organizacijsko-kadrovski akt, ki se v praksi še ne uporablja. Kasneje naj bi ta merila vključili tudi v statut Železarne, vendar tega ni mogoče izvesti čez noč. Poglavitni namen njihovega upoštevanja je kar najbolj zaščititi posameznega delavca, hkrati pa ustvariti enotna merila pri določanju naprimernejših delavcev za opravljanje posamez-

nih del in nalog oziroma za določanje viška delavcev, za katerega naj bi našli drugo ustrezno zaposlitev.

»V Železarni smo pristopili k reševanju presežka delavcev drugače kot v nekaterih drugih delovnih organizacijah, kjer so delavce preprosto postavili pred dejstvo, da nimajo več dela zanje. Vsakemu posamezniku bomo zagotovili delo, ali vsaj human način reševanja njegovega problema. Ne moremo pa mu zagotoviti, da bo opravljal isto delo kot doslej. Jasno je, da so ob spreminjanju obsega in vrste del, pa tudi lastnosti posameznega delavca, nujne tudi spremembe na kadrovskem področju, pravi Boris Bregant.

»Drugo vprašanje, na katerega moramo najti ustrezen odgovor, pa je, v kolikšnem času bomo uspeli rešiti problem viška delavcev. Do konca junija naj bi strokovne službe poiskale rešitve za vse delavce, ki so ostali brez dela oziroma nimajo jasno opredeljenih delovnih nalog. Takrat bodo morali odgovorni povedati, v kakšni meri so uspeli rešiti te probleme, ugotoviti vzroke, zakaj posamezni primeri niso bili rešeni, če bo do tega prišlo, na osnovi te analize pa pripraviti nove predloge rešitev in rok za njihovo izvedbo. Ti delavci bodo imeli prednost pri zaposlovanju v Železarni vse dotlej, dokler ne bomo zagotovili ustreznega dela slehernemu delavcu.

Seveda je zaposlovanje kadrovcev (temu izrazu smo se doslej izogibali, ker ga pogosto napačno tolmačijo; gre za delavce, ki nimajo jasno opredeljenih del in nalog, ne pa za tiste, ki se lahko že jutri znajdejo na cesti) v veliki meri odvisno od pripravljenosti posameznika, da se prekvalificira ali dokvalificira in zamenja delovno okolje. Ker v nekaterih delih Železarne ugo-

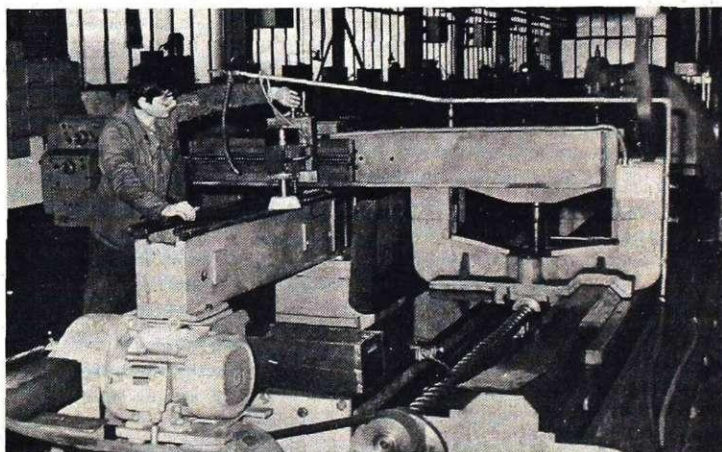
tavljajo, da delavcev manjka, drugod pa se pojavljajo presežki, bi s prerazporeditvami in priučevanjem lahko rešili številne primere.

Najtežje bo zaposliti viške delavcev iz skupnih služb, ker imajo ti razmeroma visok nivo izobrazbe, hkrati pa jih je tudi največ. Zato je poslovodni odbor predlagal, da se v službah začasno razporedi na posamezna dela in naloge več ljudi (podvajanje), kar ne bi bistveno zmanjšalo njihovih osebnih dohodkov, saj izhaja iz produktivnosti le majhen del naših plač, prispevalo pa bi k večji konkurenci in prizadevanjem posameznika pri delu. Temu so se vodstva sektorjev odločno uprla in izbrala rešitev, ki zahteva manj naporov organizatorjev dela, to je uvedbo kadrovcev.

Predsednik Izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne, Edo Kavčič, nam je dejal, da smo doslej pri ugotavljanju presežkov delavcev premalo upoštevali merila, ki zagotavljajo strokovnost in enakost za vse delavce. Da bi ustvarili možnosti za dosledno uporabo teh meril, jih bomo morali čimprej potrditi po samoupravni poti (na delavskem svetu Železarne). Doslej so stvari tekale preveč po svoje, kar dokazujejo številne pritožbe na odločbe kadrovcev in zahteve delavcev, da sindikat zaščiti njihove pravice in interese. Pri izdajanju teh odločb je bilo veliko nepravilnosti (tako so na primer dobile odločbo kadrovca tudi vse delavke na porodniškem dopustu), zato se je sindikat odločil, da bo oblikoval tričlansko komisijo, ki bo zastopala delavce v pritožbenem postopku, v skladu z obstoječo zakonodajo in samoupravnimi akti. Tak način reševanja presežkov delavcev prav gotovo ni bila dobra strokovna poteza, zlasti ne v sedanjih težkih razmerah, ko bi se morali boriti za čimvečjo pripadnost kolektivu, saj je povzročil veliko nezadovoljstvo in ogorčenje med delavci.

Tanja Kastelic

Nova pridobitev ključavničarjev strojev

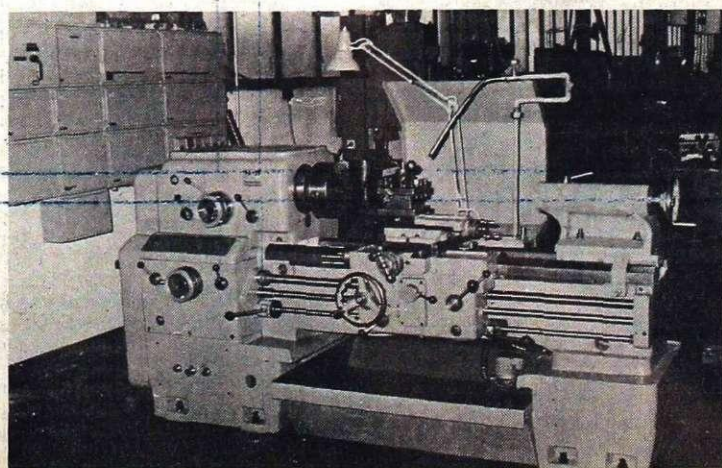
Stroj za brušenje vodil stružnic v delavnici ključavničarjev strojev na Javorniku (foto: Silvo Kokalj)

V TOZD Tehnične dejavnosti, obratu Strojne delavnice, deluje oddelek ključavničarjev strojev. Osnovna dejavnost oddelka so preventivno vzdrževanje ter srednja in generalna popravila obdelovalnih strojev v Strojnih delavnicah.

Oddelek skrbi tudi za del brusilnih strojev in sekatorjev, posebno v drugih TOZD, ko gre za zahtevnejša popravila ali zastoj, ki bi povzročili motnje v proizvodnji.

Velika pridobitev oddelka je doma izdelan stroj za brušenje vodil, predvsem stružnic, kar je bistvenega pomena ob generalnih popravilih.

Branko Klinar

Generalno obnovljena stružnica (foto: Silvo Kokalj)

Kaj je novega v sindikatu

OCENA IZIDA GLASOVANJA NA REFERENDUMU

V torek, 21. februarja, smo na referendumu odločili o spremembah Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe, o Metodologiji ugotavljanja zahtevnosti del in nalog in o Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ter se z večino glasov v vseh delovnih okoljih odločili, da predlaganih sprememb ne sprejmemo.

Pri ocenjevanju izida glasovanja na referendumu je potrebno upoštevati dejstvo, da je tak način odločanja delavcev najbolj demokratična oblika izražanja osebnega mnenja, ki je določena z zakonom. Tega ni mogoče nadomestiti z nobeno drugo obliko, samoupravno ali družbenopolitično oceno, strokovnim zagotovitvom, niti z javnim mnenjem in podobno. Tak način odločanja je po zakonu o združenem delu obvezen za nekatere pomembne odločitve, med katere spada tudi sprejemanje meril za nagajevanje.

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne je na zadnji seji 27. februarja oblikoval naslednjo oceno:

Strokovna razlaga predlaganih sprememb je bila zaupana strokovnim delavcem komisij in vodilnim ter vodstvenim delavcem Železarne. Ta zahtevna naloga je bila načeloma sicer dobro opravljena, vendar ni dala pričakovanih rezultatov. Iz sedaj zbranih pripomb izhaja, da so bile po uspešno izpeljanih instruktajah na nivoju tozdov in DSSS razprave pripravljene bolj načelno in premalo dosledno glede na zahtevno gradivo. Večina vodilnih delavcev je sicer sklicala vodje SDS in vodilni kader obratov, kjer so ob pomoči strokovnih delavcev dali ustrezno razlago predlaganih sprememb, vendar pa v marsikaterem okolju niso uspeli z enako kvaliteto opravi tudi razpravo na SDS. Tu in tam pripominjajo, da je za kvaliteto zmanjkalo časa, zato je bila razlaga marsikje površna in nezadostna. V nekaterih delovnih okoljih pa po pripovedovanju delavcev takih razprav sploh ni bilo.

Med zelo pogoste pripombe, ki prihajajo iz nekaterih delovnih okolij — tudi občnih zborov — je, da je bilo informiranje preveč usmerjeno samo v razlago metodologije, ne pa tudi v konkretne spremembe samoupravnega sporazuma in pravilnik. To oceno potrjuje tudi rezultat referendumu, ki je približno z enako mero zavrnil kar vse tri predloge. Očitno je, da je odločanju na referendumu dajala odločilen poudarek metodologija, ne pa vsak akt za sebe. Metodologiji se skoraj povsod priznava strokovnost, vendar se ji hkrati oporeka tudi razumljivost. Marsikje je prevladovalo poenostavljeno mišljenje, da je metodologija pisana predvsem za tiste, ki imajo že sedaj višje kategorije (več kot 15), ne pa tudi za delavce, ki imajo zaradi nizkih kategorij že sedaj najslabše plače, s katerimi se v teh časih komaj preživijo!

V zadnji fazi razprav in dopolnilnih razlag so se začele pojavljati tudi nekatere primerjave in prikazi delovanja metodologije na posamezna delovna mesta. Komisija je te poizkuse iskanja napak v metodologiji načeloma zavračala, ni pa jih kategorično pojasnila za vse dele Železarne, kar prav gotovo lahko štejemo kot veliko pomanjkljivost, ki se v prihodnje ne sme ponoviti. Na podoben način bi lahko ocenili tudi zaskrbljenost in sum, ki sta se pojavila tik pred referendumom, kaj naj bi prinesle oziroma, kako so uspele spremeni krivuljo zahtevnosti sebi v prid razne peticije kot naprimer SRR, STK, Plan procesa in podobno. Na taka vprašanja so odgovorni delavci sicer dajali odgovore, ki pa niso dosegli vseh tistih, ki so si o tem že ustvarili svoje mnenje. Halo efekt je bil tudi tokrat močnejši od vseh pisanih gradiv, obvestil in informacij, pa tudi strokovnih pojasnjevanj.

Glede na referendumski rezultat lahko rečemo, da je kljub pravilno načrtovani razpravi, strokovni razlagi in možnosti, da v kateremkoli okolju in kadarkoli stvari pojasnijo najodgovornejši pripravitelji sprememb in kljub temu, da je bilo korektno odgovorjeno na vsa vprašanja iz razprave, da je bila predlaganim spremembam dana vsa samoupravna in politična podpora itd. še vedno prevladovala neformalna ocena, da so predlagane spremembe dobre le za nekatere. Zanimivo je tudi to, da so bile nekatere pripombe zelo nasprotujoče. Npr.: v proizvodnih obratih je

prevladovalo mnenje, da je metodologija dala prevelik poudarek formalni šolski izobrazbi, kar naj bi bolj odločevalo službam; zaposleni v službah pa so poudarjali, da je prevelik poudarek dan pogojem dela in da se premalo ceni zahtevnost tudi nekaterih drugih del, ki so potrebna za dober skupni rezultat. Strokovnjaki so se pritoževali nad zapostavljanjem znanja za najzahtevnejša dela; rezultat referendumu je to samo potrdil, saj je večina predlagane rešitve odločno zavrnila.

Strokovna komisija je navedene pripombe ocenila kot (morebitno) ravnotežje vseh elementov zahtevnosti del v vseh delih Železarne. Na tej osnovi bi po nekaterih predvidevanjih lahko pričakovali celo soglasje. Toda to se ni zgodilo. Vsaka pripomba ima svoj prav in večina delavcev je to izrazila tudi na referendumu. Torej je bila ta ocena napačna.

Iz pripomb je možno razbrati tudi to, da je bilo v pripravah in razpravi od treh predlaganih sprememb dano največ poudarka izključno samo metodologiji zahtevnosti del in nalog. Ostala dva predloga, samoupravni sporazum in pravilnik, sta ostala nekje na robu, brez potrebnih poudarkov v razpravah in ju je metodologija popolnoma zasenčila. Vse smo ocenjevali skozi nagajevanje, s katerim smo nezadovoljni. Nekateri očitajo, da se je skušalo ob sicer dobrih in sprejemljivih spremembah samoupravnega sporazuma in dobrega pravilnika »spraviti pod streho« tudi metodologijo. Odgovor, da trije referendumi stanejo več kot eden, jih ne zadovolji, zato bo take pripombe potrebno resno upoštevati. V prihodnje rešujemo stvari sproti in vsako zase, da bomo vsi vedeli, za kaj gre, saj nam včasih še sami naslovi posameznih zadev ali samoupravnih aktov otežijo podajanje informacij v razumljivejšem jeziku.

Še bi lahko nizali pripombe na izid glasovanja, saj vsaka po svoje drži, vse skupaj pa kažejo odnos do razmer in krize, v kateri smo tudi zunaj Železarne. Očitno je tudi sicer prisoten odpor do vseh sprememb, ki jih predvsem v slabem pomenu besede, s podražitvami, inflacijo, padanjem življenjskega standarda, negotovostjo in strahom za prihodnost doživljamo vsak dan in povsod. Še nobena sprememba od sedaj ni prinesla take izboljšave, ki bi olajšala ta položaj in zagotovila boljše perspektivo. Ta vpliv je vsekakor potrebno upoštevati tudi znotraj Železarne, kjer delavci pričakujemo, da bomo ob dobrem delu in izboljšanih poslovnih rezultatih naredili pomemben korak tudi konkretno na višini osebnih dohodkov, v kuvertah in ne samo na papirjih, v samoupravnih aktih, sporazumih, metodologiji itd. Ob tem seveda velja ugotoviti, da pravzaprav rabimo oboje: visoke osebne dohodke kot tudi pošten meter za pravično odmero zahtevnosti del in s tem povezanega nagajevanja. Glede metra — metodologije mora obveljati osnovna zahteva, ki jo vedno poudarjamo: metodologija mora biti taka, da bo ustrezala večini delavcev v vseh delih Železarne. Da bi dosegli ta cilj, pa se bo potrebno še vnaprej potruditi in dograditi metodologijo tako, da bo tudi v praksi dobila veljavo. Brez dokaza uporabnosti tudi morebitno sprejeta metodologija ne more doseči svojega namena.

Predno strnemo nekaj zaključkov, kako naprej, pa še nekaj o spremembah samoupravnega sporazuma in o pravilniku, ki na referendumu tudi niso dobile potrditve.

Prve reakcije po referendumu so bila vprašanja, kaj pa sedaj? Sootenje z dejstvom, da veljajo do sedaj veljavna določila za delitev regresa, jubilejne nagrade, odpravnine, da so zaenkrat zavrnjeni nekateri popravki, ki jih je predlagal sindikat s sindikalno listo, da smo s predlogom pravilnika zavrnili tudi več kot težko pričakovano napredovanje na delovnem mestu, da zaenkrat ne bo možno dodatno stimulirati rezultatov strokovnega dela, je prineslo razočaranje. Pred glasovanjem se je velika večina delavcev strinjala s predlaganimi spremembami samoupravnega sporazuma in z novimi pravilniki, vendar je bila razlaga premalo natančna, da bi poudarila, v katerem aktu je kaj zapisano. Ta očitek moramo sprejeti tudi sindikalni aktivisti, ki smo tako ali drugače sodelovali, v razpravah pa tega nismo dovolj poudarili. Res pa je tudi, da je želja po tovrstnem informiranju močnejša šele sedaj, ko se soočamo z dejstvom.

Na podlagi prvih ocen, ki jih posredujejo člani izvršnih odborov, udele-

ženci občnih zborov in posamezniki, smo člani Izvršnega odbora konferen-

cije osnovnih organizacij sindikata Železarne sprejeli naslednje ugotovitve:

1. Referendum je izpeljan korektno in brez zapletov v celi Železarni.

2. Udeležba na referendumu je ena najboljših v zadnjih letih in kaže visoko osveščenost delavcev.

3. V vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb nobeden od predlaganih aktov ni dobil potrebne večine glasov.

4. Na referendumu izraženo voljo delavcev je potrebno v celoti spoštovati in postopati v skladu z zakonskimi določili oziroma s statutom temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb, ki določa, da se referendum lahko ponovi v roku 3 mesecev.

Med vzroke za odklonilno stališče do vseh predloženih sprememb je izvršilni odbor uvrstil naslednje:

1. Nezadovoljstvo s splošno situacijo v Jugoslaviji.

2. Nezadovoljstvo s sedanjimi osebnimi dohodki.

3. Splošen odpor do sprememb.

4. Dosedanje spremembe niso učinkovite.

5. Splošno nezaupanje in preslabo sodelovanje z delavci.

6. Močan vpliv neformalnih informacij.

7. Majhen interes do samoinformiranja iz rednih sredstev in drugih načinov obveščanja.

8. Preveč strokovno in premalo poljudno pisane informacije.

9. Premajhna usposobljenost vodij SDS za posredovanje zahtevnejših informacij.

10. Pasiven odnos vodilnega kadra med delovodjem in obratovodjem.

11. Premajhna pomoč vodjem SDS.

12. Prevelik poudarek je bil dan metodologiji, premajhen pa spremembam samoupravnega sporazuma in pravilnikom.

13. Metodologijo bi morali sprejemati ločeno od ostalih sprememb.

14. Spremembe, ki naj bi jih prinesla metodologija, niso bile dovolj jasne, zato bi to fazo vključno z usklajevanjem na delavskih svetih morali izpeljati pred referendumom.

15. Še pred referendumom so v mnogih delovnih okoljih izpostavili zahtevo po konkretnem izračunu točk s prikazom rangiranja. Ta prikaz je projektna skupina zavrnila, ker bi se razprava lahko preusmerila od metodologije k primerjavam posameznih delovnih mest.

16. Obstajala je bojazen, ali so komisije za popise delovnih mest z enako mero strokovnosti opravile svojo nalogo.

17. Izražala se je tudi zaskrbljenost v zvezi s popisom psihofizičnih in ekoloških pogojev dela, ki so jih izdelali v ustreznih službah.

18. Razlaga sprememb ni bila povsod na primernem nivoju, niti ni bila povsod izpeljana.

19. Nekateri so zadovoljni z izborjeno prekategorizacijo pred referendumom.

20. Delavci, ki na svojih delovnih mestih niso ustrezno usposobljeni ali nimajo ustrezne izobrazbe, bi z novo metodologijo prišli v drugačen položaj.

21. Prevladovalo je mnenje, da z novo metodologijo pridobijo samo vodilni, ne pa tudi delavci.

22. Nekateri delavci ocenjujejo, da krivulja zahtevnosti ni dobra.

Prav gotovo bi se lahko naštevali vzroki, ki so jih povedali delavci po referendumu in ki vsak po svoje in v določeni meri tudi drži. Toda kvaliteto pripomb lahko dobimo le s strokovno izdelano analizo, ki jo pričakujemo od strokovnih služb. Referendum nas obvezuje, da vzroke za nezadovoljstvo in nezaupanje odpravimo, izboljšamo informiranost, vsebino aktov pa uredimo tako, da bo ustrezala večini delavcev v vseh delih Železarne.

Na podlagi sedaj zbranih pripomb izvršni odbor predlaga, da vse aktivnosti usmerimo v razreševanje nastale situacije, zato predlagamo, da se:

1. Predlagane spremembe samoupravnega sporazuma, metodologijo in pravilnik je potrebno obravnavati in sprejemati ločeno — vsak akt posebej.

2. Najprej naj se pripravi ponovna razprava o predlaganih spremembah samoupravnega sporazuma tako, da bi šli po treh mesecih, če bo razprava to potrdila, na referendum. To nam daje možnost, da uskladimo oblikovanje sklada skupne porabe, regresov, jubilejnih nagrad itd. za leto 1989 skladno s predlaganimi spremembami samoupravnega sporazuma. Tako bi regrese in jubilejne nagrade lahko izplačali nekoliko kasneje kot običajno. Če se za tako rešitev ne odločimo, bodo obveljala že uveljavljena merila.

3. Pravilnik naj se usklajuje po temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti. Ko bo pravilnik usklajen, se temeljne organizacije in delovna skupnost skupnih služb vsaka zase ali pa skupno odločijo za referendum. Ta naloga je lahko razmeroma hitro izpeljana.

4. Za metodologijo si moramo vzeti nekaj več časa. Izpeljati je potrebno vse faze usklajevanja za vse obrate in s pomočjo javne razprave v celi Železarni oblikovati taka merila, ki bodo

ustrezala večini delavcev v Železarni.

Pri tem je potrebno še posebej poudariti, da je probleme, ki izvirajo iz slabe ali še ne razrešene organizacije, prestrukturiranja in drugih še ne razrešenih vprašanj po obratih in sektorjih, potrebno reševati ločeno in ne v zvezi z metodologijo.

5. Delavskemu svetu predlagamo, da določi terminski načrt z odgovornimi nosilci vseh potrebnih aktivnosti za pripravo in sprejemanje vseh treh aktov.

Na koncu še pripomba, ki smo jo tudi slišali po referendumu: »Kaj pa smo šli na referendum, če so nekateri že pred referendumom ocenjevali, da predlagane spremembe ne bomo sprejeli?« Odgovor je samo eden: Tako ali kakršnokoli oceno ZA ali PROTI predlaganim spremembam smo po zadovoljivih pripravah na dopolnitve naših aktov morali objektivno in demokratično potrditi. To pa je bil referendum.

Sindikata Železarne

Program samoupravnih aktivnosti v marcu 1989

1. Pregled izvajanja sklepov
2. Poslovno poročilo in zaključni račun za leto 1988
3. Pregled obveznosti za zadovoljevanje skupnih potreb v občini Jesenice v letu 1988
4. Poročilo volilne komisije o rezultatih referendumu
5. Predlog pravilnika o osebnih dohodkih in drugih prejemkih delavcev na začasnem delu v predstavništvih oziroma poslovnih enotah in podjetjih v tujini

SDS obravnavajo prve tri točke programa, delavski sveti pa vse.

Roki:

sestanki SDS do 10. marca
seje delavskih svetov do 13. marca
zapisnike in sklepe pošljite na CSI TAKOJ!

K 2. točki: obravnavajo SDS in delavski sveti

Na podlagi 107. člena zakona o združenem delu delavcev osebnim izjavljanjem odločajo o dokončni delitvi ustvarjenega dohodka na podlagi poročila, s katerim se ugotavljajo rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije (delovne organizacije) na koncu poslovnega leta. V skladu z določili 437. člena ZZZ in 35. člena statuta Železarne je delavski svet Železarne s 1. marcem začel javno obravnavo poslovnega poročila. Poslovodni odbor je s pomočjo strokovnih služb pripravil poročilo, ki so ga prejeli vsi direktorji, obratovodje, predsedniki delavskih svetov in delegati delavskega sveta Železarne Jesenice ter člani odbora za gospodarstvo, posebne finančne službe in SDK ter vodstva DPO. V Železarni objavljamo na 1. strani uvodni del poročila, ki zgoščeno ocenjuje naše lansko delo in rezultate.

O predlagani delitvi ustvarjenega dohodka v lanskem letu delavci odločajo o osebnim izjavljanjem na zborih delavcev, zato ponovno opozarjamo, da je ob glasovanju potrebno prešteti glasove, da bodo delavski sveti lahko ugotovili izid glasovanja. Pred sklicem SDS (zborov delavcev) se pravočasno dogovorite o razlagalcu tega pomembnega gradiva.

Predlog sklepa za SDS

SDS je obravnavala poslovno poročilo TOZD (DSSS) in delovne organizacije in ima naslednje pripombe:

O predlagani delitvi ustvarjenega dohodka TOZD (DSSS) je od vseh prisotnih ... delavcev glasovalo: ZA ..., PROTI ..., VZDRŽALO ...

O predlagani delitvi ustvarjenega dohodka DO Železarne je od vseh prisotnih ... delavcev glasovalo: ZA ..., PROTI ..., VZDRŽALO ...

Predlog sklepa za delavski svet

Delavski svet TOZD (DSSS) ... je po predhodni razpravi na delnih zbiorih ugotovil zaključni račun TOZD (DSSS) za leto 1988. Za predlagano delitev ustvarjenega dohodka v TOZD (DSSS) je od vseh ... delavcev glasovalo: ZA ..., PROTI ..., VZDRŽALO ...

Za predlagano delitev ustvarjenega dohodka na ravni delovne organizacije je od vseh delavcev ... glasovalo: ZA ..., PROTI ..., VZDRŽALO ...

K 3. točki: obravnavajo SDS in delavski sveti

Za obravnavo ob zaključnih računih je strokovna služba SIS občine Jesenice pripravila pregled obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v letu 1988 v jeseniški občini. Povzetek objavljamo v današnji številki Železarja na 5. strani, celotno poročilo pa so prejeli direktorji TOZD, vodja DSSS in predsedniki delavskih svetov.

Podrobnejše podatke o izvajanju programov dela ter delovnih in finančnih načrtov za leto 1988 ter finančne načrte za leto 1989 bodo prejeli delegacije za SIS predvidoma marca in aprila. Predlagamo, da po obravnavi tega gradiva na sejah SDS in delavskih svetov sprejmete naslednje sklepe:

Predlog sklepa za SDS

SDS je obravnavala pregled obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v letu 1988 v občini Jesenice ter ima (nima) naslednje pripombe:

Predlog sklepa za delavski svet:

Delavski svet TOZD ... (DSSS) je (ni) na osnovi razprave po SDS sprejel poročilo o pregledu obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v občini Jesenice v letu 1988 ter naslednje usklajene pripombe SDS:

K 4. točki: obravnavajo delavski sveti

Na referendumu smo se 21. februarja odločili o treh pomembnih aktih o delitvi sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe. O rezultatih glasovanja so bili vsi delavci Železarne takoj obveščeni, in sicer v 7. številki Železarja 23. februarja na 2. strani. O poteku glasovanja in o rezultatih pa morajo, glede na predpisan postopek, volilne komisije v posameznih temeljnih organizacijah in v DSSS poročati svojim delavskim svetom.

Predlog sklepa za delavski svet

Delavski svet se je seznanil s poročilom volilne komisije o rezultatih referendumu 21. februarja 1989 v TOZD in celotni Železarni. Ugotovil je naslednje rezultate:

K 5. točki: obravnavajo delavski sveti

Šele januarja so delavski sveti v Železarni obravnavali osnutek pravilnika o osebnih dohodkih in drugih prejemkih delavcev na začasnem delu v predstavništvih oziroma poslovnih enotah in podjetjih v tujini, ker so bile v decembru naše samoupravne aktivnosti že tako preobsežne. Dane so bile nekatere pripombe, ki smo jih posredovali strokovni službi SOZD. Med tem časom so ostale delovne organizacije v okviru SOZD ta pravilnik že sprejele, ker niso imele nobenih pripomb in ker je bilo potrebno takoj nadaljevati z aktivnostmi za ustanavljanje mešanega podjetja v tujini. Splošna služba SOZD zato predlaga, da tudi v Železarni Jesenice sprejmemo tak pravilnik, kot je predlagan z osnutkom, saj naše pripombe ne posegajo v bistvo koncepta samega pravilnika in so dejansko že zajete v večih določbah v pravilniku (to velja predvsem za pripombe, da je potrebno pravilnik dopolniti še s tako možnostjo kategorizacij podjetij, kot je za predstavništva, in da je pri stimuliranju potrebno upoštevati akumulativnost ustvarjenega dohodka). Pripomba, naj se osebni dohodek prilagaja razmeram v državi, kjer delavec dela je vsebinsko že rešena v 13. in 14. členu pravilnika.

Zato delavskim svetom predlagamo, da pravilnik sprejmejo, da bodo aktivnosti ob ustanavljanju podjetja potekale nemoteno.

Predlog sklepa za delavski svet

Delavski svet TOZD (DSSS) ... je sprejel pravilnik o osebnih dohodkih in drugih prejemkih delavcev na začasnem delu v predstavništvih oziroma poslovnih enotah in podjetjih v tujini.

Vodja CSI
Cvetka Martinčič

Obvestilo ob dnevu žena

Konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice se je z vsemi osnovnimi organizacijami sindikata dogovorila, da ob prazniku dneva žena vsem našim sodelavkam čestitam z enotno čestitko, h kateri bomo priložili še darilni bon.

S trgovsko organizacijo Murka smo se dogovorili za nakup z darilnimi boni v vrednosti 30.000 din. Ti boni so vnovčljivi v vseh tekstilnih prodajalnah Murke na Jesenicah, Bledu, Radovljici in v Lescah. Rok vnovčljivosti je najkasneje do konca meseca aprila 1989.

Poslovanje Železarne v letu 1988

(Nadaljevanje s 1. strani)

— V Jeklarni 2 so gospodarski načrt presegli, vendar bi bil rezultat lahko še boljši, če ne bi prišlo do treh večjih izpadov proizvodnje zaradi prodorov in okvar.

— V obratu Valjarna bluming štelok so imeli težave zaradi zastojev. Od septembra dalje ne valjajo več zahtevnih kvalitete jekel preko kvarto ogródja zaradi okvare edgerja in ne zadostijo potrebam obratov po ogličnih jeklih zaradi neusposobljenosti hladilnih jam.

— Okvare in zastoji na progi ter okvare ogrevalnih peči in občasno pomanjkanje vložka so vplivali na proizvodnjo obrata Valjarna debele pločevine.

— V Hladni valjarni Jesenice so se srečevali s težavami zaradi slabše kvalitete vložka.

— V Valjarni žice in profilov so imeli težave zaradi tehnoloških in vzdrževalnih zastojev, pogostih menjav programov in občasne pomanjkanja vložka (predvsem čistih jekel).

— V Žičarni so vzroki za nedoseganje proizvodnje povečani zastoji, pomanjkanja vložka (EO, patentirana, VAC žica) ter moteno obratovanje nove lužilne naprave.

— V obratu Elektrode so imeli probleme z zastoji, občasno je primanjkovalo tudi vložka (izpad poljske žice).

Načrtovani izpeli so bili preseženi v Jeklarni 1, kovinolitarni, v Hladni valjarni Bela pri proizvodnji nizkoogličnih jekel, v obratih Predelava valjanih trakov, Valjarna žice in profilov, Žičarna in Elektrode. Zaostali pa so v jeklovilarni, v obratih Valjarna bluming štelok, Valjarna debele pločevine, Hladna valjarna Bela pri proizvodnji nerjavnih in ostalih jekel, Hladna valjarna Jesenice, Jeklovlek, Želbljarna. Le malenkostno (za 0,1 %) so zaostali tudi v Jeklarni 2 in v HV Bela pri proizvodnji dinamo jekel.

Produktivnost dela, izražena količinsko, izračunana pa kot povprečna mesečna končna proizvodnja na zaposlenega, je glede na leto 1987 presežena v TOZD Ploščati program za 12,5 % in v TOZD Okrogli program za 2,3 % (v okviru temeljne organizacije je produktivnost nižja od lanskoletne v obratu Žičarna), za 22,8 % pa zaostaja v TOZD Talilnice (Livarna).

Poslovni rezultati

Po gospodarskem načrtu naj bi v letu 1988 ustvarili 568.371 milijonov dinarjev celotnega prihodka, in sicer s prodajo 346.270 ton izdelkov osnovne dejavnosti, s prodajo stranskih izdelkov, opravljanjem storitev prevažanja in interno realizacijo.

Načrtovano prodajo izdelkov osnovne dejavnosti smo uresničili 105,6 %, za kar smo iztržili 701.666 milijonov dinarjev. Struktura prodanih izdelkov je bila za 6 % slabša od načrtovane in za 2,5 % slabša od dosežene v letu 1987.

Ostali prihodki so znašali 116.593 milijonov dinarjev. Zaradi realiziranega izvoza, s katerim si zagotavljamo potrebna sredstva za odplačilo deviznih anuitet ter ustrezno preskrbo z vložnim materialom, pa je dosežena realizacija nižja za 38.360 milijonov dinarjev (razlika med domačo in izvozno ceno ter posebni stroški izvoza).

Celotni prihodek, dosežen v letu 1988, je znašal 818.259 milijonov dinarjev, kar je za 44 % več, kot smo načrtovali, in za 211,9 % več, kot smo dosegli v letu 1987. Stroški poslovanja so znašali 678.752 milijonov dinarjev, to je 54,2 % več, kot smo načrtovali, in 173,6 % več kot lani. V strukturi doseženega obsega poslovanja predstavlja delež stroškov 82 %, doseženi dohodek pa 18 %. Če pogledamo načrtovano strukturo za leto 1988, predstavljajo stroški 77 % celotnega obsega poslovanja, dohodek pa 23 %, glede na doseženo v letu 1987 pa je ta odnos 89 % : 11 %. Na področju

realnega zniževanja stroškov v korist dohodka smo tako že storili korak naprej, še vedno pa nismo dosegli načrtovanih ciljev.

V strukturi stroškov predstavljajo materialni stroški 82 % vseh stroškov, amortizacija 13 %, drugi stroški poslovanja pa 5 %. Materialni stroški so glede na lansko leto višji za 184 % predvsem zaradi višjih stroškov porabljenih surovin in materiala. Stroški amortizacije so glede na leto 1987 višji za 236,7 %: minimalna, z zakonom predpisana amortizacija je znašala 46.455 milijonov dinarjev (lani 17.519 milijonov dinarjev), revalorizacija obračunane amortizacije pa 43.574 milijonov dinarjev (lani 9.216 milijonov dinarjev). Amortizacija je strošek, obračunan od nabavne vrednosti osnovnih sredstev. Letos je nabavna vrednost osnovnih sredstev precej višja kot lani, večja je tudi vrednost kolavdiranih osnovnih sredstev (Jeklarna 2, namenska proizvodnja).

Doseženi dohodek znaša 148.889 milijonov dinarjev, kar je 16 % več, kot smo načrtovali, ter za 395,2 % več od doseženega v letu 1987.

Razporejeni dohodek, ki smo ga namenili za pokrivanje obveznosti iz dohodka ter obveznosti iz čistega dohodka, znaša 173.441 milijonov dinarjev. To pomeni, da smo razporedili za 24.552 milijonov dinarjev več dohodka, kot smo ga ustvarili, kar pa predstavlja za delovno organizacijo izgubo v poslovanju.

Obveznosti iz dohodka znašajo 93.758 milijonov dinarjev, kar je 63 % doseženega dohodka, medtem ko predstavlja načrtovana višina obveznosti le 42 % doseženega dohodka, višina obveznosti v letu 1987 pa 75 %. Obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, znašajo 81.366 milijonov dinarjev. Največji delež (72 %) obveznosti predstavljajo realne obresti od dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti za osnovna in obratna sredstva, saj znašajo kar 58.516 milijonov dinarjev. Obveznosti, ki so odvisne od višine ustvarjenega dohodka, znašajo 12.391 milijonov dinarjev, kar je manj od načrtovanega, in so za 92,3 % večje od doseženih v letu 1987.

V začetku leta 1988 se je del prispevkov, financiranih iz dohodka, prenesel med obveznosti, ki se pokrivajo iz mase bruto osebnega dohodka. S tem pa je masa bruto osebnih dohodkov v letu 1988 višja za 181 % glede na leto 1987 in znaša 74.655 milijonov dinarjev (bruto osebni dohodki z neposredno skupno porabo). V omenjeno višino bruto osebnih dohodkov pa niso zajeta izplačana sredstva za decembrsko akontacijo osebnih dohodkov, ki se zaradi zakona o omejevanju osebnih dohodkov prikazujejo kot akontirana sredstva za januarski OD v vrednosti 8.302 milijonov dinarjev. Ta višina sredstev bi v nasprotnem primeru pomenila večjo razporeditev čistega dohodka ter s tem večjo izgubo.

Za stanovanjske potrebe investicijske skupne porabe smo namenili 4.958 milijonov dinarjev, 30 milijonov dinarjev za rezervni sklad ter 41 milijonov dinarjev za ostale namene.

Zaradi premalo ustvarjenega dohodka in visokih obveznosti smo poslovno leto 1988 zaključili z izgubo v vrednosti 24.552 milijonov dinarjev, to je 14 % vrednosti razporejenega dohodka. V letu 1987 je višina izgube predstavljala 39 % razporejenega dohodka. Izguba se je tako kljub višji nominalni vrednosti realno znižala za več kot 50 %.

Temeljne organizacije, ki so poslovale z izgubo, so: Talilnice z 18.595 milijonov dinarjev izgube, Ploščati program z 2.949 milijonov dinarjev, Okrogli program z 2.025 milijonov dinarjev, Tehnične dejavnosti z 848 milijonov dinarjev in Družbeni standard z 136 milijonov dinarjev izgube.

Finančni pogoji poslovanja

Primanjkljaj trajnih obratnih sredstev, ki je nastal zaradi negativnega poslovanja preteklih obdobj, negativne tekoče neto akumulacije v prvi polovici leta ter nizke stopnje samofinanciranja, se je odrazil v hudih likvidnostnih težavah, ki so dosegle vrhunec v drugem in tretjem tromesečju. Tekoče poravnave obveznosti iz naslova vračila posojil ter plačila obresti je predstavljalo izredno težko nalogo, ki smo jo v celoti uspeli reševati, tako da ni prišlo do blokiranja poslovanja. Uspeli smo zagotoviti potrebna likvidna sredstva za izplačilo osebnih dohodkov, poravnavo obveznosti do dobaviteljev ter obveznih prispevkov.

Zaradi inflacijskih gibanj ter posegov monetarne politike je bilo resno finančno načrtovanje praktično nemogoče. Cenovni skoki zamegljujejo vrednosti analiz izdelanih finančnih načrtov, ker so primerjave v absolutnih vrednostih brez uporabne vrednosti. Zaradi navedenih dejstev smo se v SOZD Slovenske železarne odločili za uvedbo nove obračunske kategorije — obračunskega dinarja, ki omogoča primerjavo vseh ekonomskih kategorij različnih časovnih obdobj po enakem kriteriju. Nekaj bistvenih podatkov tega poslovnega poročila je prikazanih po tem kriteriju, v prihodnje pa bo upravljen standardno.

Nekaj značilnosti finančnih pogojev poslovanja je potrebno posebej poudariti:

— Visoka zadolženost s kratkoročnimi posojili zaradi negativnega poslovanja, neustreznega financiranja investicij zaradi izpada, kasnitve odobrenih posojil, posojil pod manj ugodnimi pogoji od dogovorjenih, nas je močno obremenila z obrestmi, ki jih je bilo potrebno dejansko tudi gotovinsko plačevati.

— Po drugi strani je bilo zaradi velikega obsega meničnega plačevanja naših kupcev obračunske menične obresti izredno težko izterjati v realni vrednosti, še težje pa v likvidni obliki.

— Sama izterjava računov je bila različno uspešna; odvisno od teritorialne lokacije naših poslovnih partnerjev ter tudi od trenutnega ekonomskega položaja posameznih kupcev, zlasti nekaterih večjih sistemov.

— Težak gospodarski položaj, splošna slaba likvidnost, predvsem pa pomanjkanje naročil celih industrijskih panog so povzročili previdnost kupcev pri sklepanju pogodb glede danih specifikacij za prvo tromesečje leta 1989, to pa se je odrazilo v manj agresivnem pristopu izterjave.

— Enak vpliv je imelo pričakovanje uveljavitve nove finančne zakonodaje in prenehanje veljavnosti Zakona o zavaranju plačil.

— Kupoprodajnih pogojev na strani prodaje ter nabave nismo bili sposobni uskladiti.

— Neuravnotežena klirinška zunanjetrogovinska menjava predstavlja težko rešljive likvidnostne probleme.

Tehniška dediščina — bogastvo ali breme? (16)

Poti železarske dediščine

Premična tehniška dediščina v Železarni ali bolje industrijske ostaline so vseskozi doživljale različne usode. V nekaterih primerih je zanjo poskrbel Tehniški muzej, največkrat pa so o tem samostojno odločali obrati, s tem da so različne stroje in naprave deponirali v skladišču na Blejski Dobravi, najcenejša in najmanj obvezujoča pa je bila pot med odpadno železo.

Obrati oziroma vodstvo Železarne so vsa leta samostojno odločali o usodi različnih strojev in naprav, vpliv muzeja in spomeniškega varstva je bil pravzaprav zanemarljiv. Kljub temu se je vendarle včasih našel kdo, ki je razmišljal o starih strojih tudi kot o pomembni dediščini, ki je na svojevrsten način govorila o svojem času.

Predvsem se je to dogajalo v zadnjih letih, ko je bila prenova obratov intenzivnejša, prenekateri »odpisane« naprave pa so dosegale že častitljivo starost. Zaradi relativne velikosti Železarne, predvsem zaradi zastarelosti obratov, se je število zanimivosti povečevalo, nihče pa ni razmišljal, ali je dovolj, da te ostaline samo začasno deponira-

Celotni prihodek in njegova delitev (v mio din)					
	Plan 1988 (1)	Doseženo 1987 (2)	1988 (3)	Indeks (3:1)	(3:2)
Celotni prihodek	568.371	262.328	818.259	144,0	311,9
Stroški ± zaloge	440.039	232.262	669.370	152,1	288,2
Dohodek	128.332	30.066	148.889	116,0	495,2
Obveznosti iz dohodka	53.373	22.584	93.757	175,7	415,1
Čisti dohodek	74.959	7.482	55.132	73,5	736,9
— OD	67.305	26.535	74.655	110,9	281,3
— stanovanjski prispevek	2.480	80	473	19,1	591,3
— skladi	5.174	19	4.556	88,1	—
Izguba	—	—19.152	—24.552	—	128,2
Konsolid. — izguba	—	—19.133	—19.996	—	104,5

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 6. DO 12. MARCA

6. marca, Janez ROZMAN, Valjarna debele pločevine, Bohinj, Ravne 3.
7. marca, Roman SMOLEJ, FRS, Jesenice, Heroja Verdnika 36, ☎ 83-777.
8. marca, Martin ŠKETA, TOZD Ploščati program, Bled, Alpska 1, ☎ 77-130.
9. marca, Lado ŠKETA, strok. svetov. PO, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
10. marca, Albina TUŠAR, DSSS, Blejska Dobrava 16 b, ☎ 84-403.
11. marca, Franc VICAAR, TOZD Okrogli program, Žirovnica, Rodine 51, ☎ 80-035.
12. marca, Tomaž KAVČIČ, PVT, Radovljica 39.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 6. 3.	Zdenko Cund	Franc Arnež
Torek — 7. 3.	Mitja Kersnik	Pavel Zupan
Sreda — 8. 3.	Vlado Repe	Marko Sušnik
Četrtek — 9. 3.	Janko Cerkovnik	Berti Krapež
Petek — 10. 3.	Alojz Lebar	Zvone Medja
Sobota — 11. 3.	Pavel Zmitek	Stane Eržen
Nedelja — 12. 3.	Martjan Pintar	Jože Ravnik

Služba obratne ambulante

Od 6. do 11. marca bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.
POPOLDNE: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borbe od 13. do 14. ure.
V soboto, 11. marca, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar.
III. zobna ambulanta bo zaradi rednega letnega dopusta zaprta.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

V soboto, 11. marca, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

4. in 5. marca, Rudi KLUKOVIČ, Mojstrana, Kurirska pot 9, ☎ v službi 22-79.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Odbori za gospodarstvo

V začetku februarja so se zbrali odbori za gospodarstvo v TOZD Talilnice (31.1.), TOZD Ploščati program (3.2.) in TOZD Okrogli program (1.2.) na svojih prvih sejah.

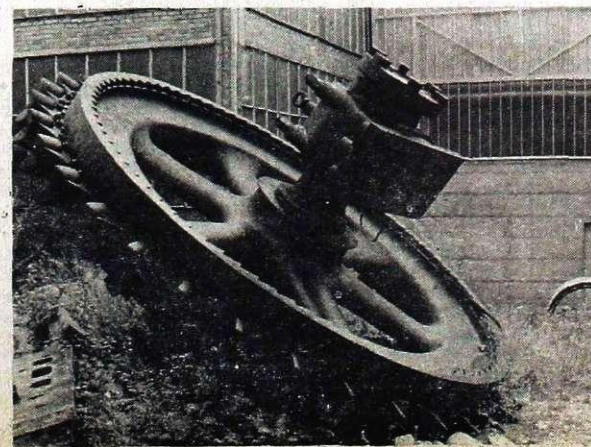
V TOZD Talilnice je odbor potrdil spremembo konstant za določanje variabilnega dela osebnega dohodka z veljavnostjo od 1. januarja 1989 dalje. Sprejel je tudi sklep, da se trinajst delavcev žerjavnega oddelka nagradi s po 20.000 din nagrade zaradi hitre usposobitve žerjava Metalne, devet delavcev istega oddelka pa s po 50.000 din, ker so s predelavo in popravilom 63-tonskega žerjava zmanjšali trajanje delovnega zastoja. Sprejel je tudi predlog novih prodajnih cen odpadkov in stranskih izdelkov pri proizvodnji jekla.

V TOZD Ploščati program se je odbor seznanil s proizvodno problematiko v decembru in januarju ter ocenil možnosti za izpolnitev načrta v mesecu februarju. Sprejel je tudi več sklepov v zvezi z inovacijsko problematiko v TOZD ter potrdil predlog sestave komisij za inovacije v posameznih obratih. Precej radodaren je bil tudi do raznih organizacij in društev. Med drugim je obnovil tudi sklep o plačilu ogrevanja prostorov, ki jih uporablja Pihalni orkester jeseniških železarjev. Do na-

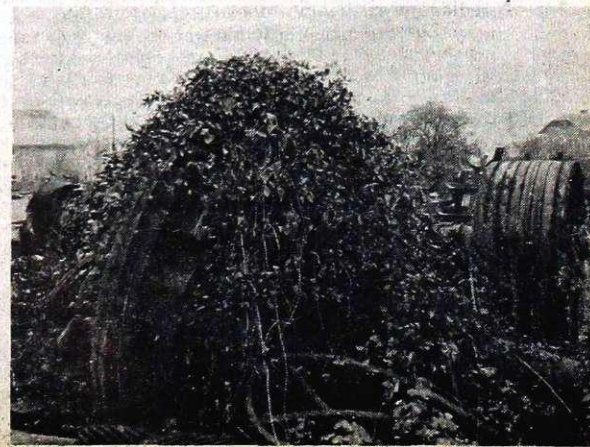
slednje seje naj bi člani odbora pripravili pregled potreb po sredstvih za investicijske zamenjave.

V TOZD Okrogli program je odbor razpravljal o predlogih za posebna nadomestila za tehnične izboljšave, ideje in predloge in o spremembah cenika za razkladanje surovin in opravljanje drugih del v obratu Elektrode, cenika za honorarno pakiranje žebeljev v obratu Želbljarna ter cenika za izdelavo in popravilo želbljarskega orodja za zunanje naročnike in orodjarni Želbljarna. Zaostril je tudi nekatera vprašanja v zvezi z opravljanjem nadurnega dela in s podobno darežljivostjo kot odbor v TOZD Ploščati program podprl dejavnost posameznih organizacij in društev. Podprl je tudi sklep delavskega sveta TOZD Okrogli program z dne 31. januarja o uvedbi razlike v ceni za nabavo materiala preko male prodaje (višja cena za večje količine, nižja cena za manjše količine). Cene za manjše količine za delavce Železarne naj bi bile višje od cen odpadnega železa oz. nekaj nižje od lastne cene. Po mnenju odbora bi morali za delavce Železarne, ki nabavljajo žičnike I. kvalitete direktno iz obrata, veljati enaki popusti pri ceni kot jih priznavamo groistom.

CSI — BL

Na Javorniku

in na Blejski Dobravi

Predsedniki delavskih svetov po referendumu

Ocene so bile bolj optimistične

V naši železarni smo se 21. februarja na referendumu odločili o treh stvareh: o metodologiji ugotavljanja zahtevnosti del in nalog, o dopolnitvah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe (regresi, jubilejne nagrade in odpravnine) in o pravilniku o osnovah in merilih delitve osebnih dohodkov in skupne porabe (v ta pravilnik je vključeno tudi napredovanje na delovnem mestu). Rezultati referenduma so znani in nerazumljivi, saj nikjer niso sprejeli ničesar.

Če smo potihem še pričakovali, da metodologija »ne bo šla skozi«, pa rezultati glasovanja o dopolnitvah samoupravnega sporazuma in pravilniku nikakor niso razumljivi; ZA dopolnitve samoupravnega sporazuma je namreč glasovalo le 34,9 % vseh delavcev Železarne (največ v tozdu Komerciala — 47,4 %), ZA pravilnik pa le 34,3 % vseh zaposlenih železarjev (največ v tozdu Družbeni standard — 43,2 %). Da o metodologiji ne govorimo, saj se je ZA njo odločilo le 31,1 % delavcev (največ v tozdu Družbeni standard — 35,1 %).

Za referendum smo se odločili, ko so delavski sveti temeljnih organizacij predlagali, da se referendum razpiše, ker ni več pripomb na obravnavane zadeve. Rezultati referenduma pa so pokazali, da obstajajo nerešeni problemi in vprašanja brez odgovorov. Zato smo predsednike delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti povprašali, kako je prišlo do takega neskladja med odločitvijo, da gremo v referendum in med rezultati glasovanja.

Leon Vidic, TOZD Talilnice: »Pri obravnavi gradiv za referendum so sicer bile nekatere pripombe, vendar so bile na samoupravnih delovnih skupnih pojasnjene. Ker potem ni bilo več pripomb, je delavski svet ocenil, da ni razlogov, da ne bi šli na referendum. Takih rezultatov glede na obravnavo na delovnih skupinah nihče ni pričakoval. Mogoče je bila metodologija res malo premalo pojasnjena, predvsem glede osebnih dohodkov. Delavci so zahtevali primerjalne račune, teh pa ni bilo. Mislim, da bi morale strokovne službe pri tem več narediti.

Nad rezultati glasovanja o samoupravnem sporazumu in pravilniku sem tudi sam presenečen, vendar je edina razlaga le ta, da so delavci pri odločanju vse gledali skozi metodologijo. Videti je, da je bila obravnava prelobo pripravljena in da so bile inštrukcije premalo obširne.

Kaj sedaj? Predvsem bo treba referendum o dopolnitvah samoupravnega sporazuma čim prej ponoviti, saj vsi želimo boljše regrese in večje jubilejne nagrade. Do takrat pa bo treba stvari veliko bolj podrobno razložiti, pred-

vsem z večimi inštrukcijami, in analizirati vzroke za takšen izid referenduma. Osebo mislim, da smo bili premalo informirani.

Janko Bernik, TOZD Ploščati program: »Oceno vzdušja pred referendumom je zelo težko narediti, ker so delavci bolj tihi in si le mislijo svoje; pred referendumom se nečemu točno izjasniti. Glede na pripombe iz razprave je bila splošna ocena bolj optimistična, zato smo se odločili za razpis referenduma.

Rezultati pa kažejo, da so se delavci že navadili, da so vedno proti, ko gre za vrednotenje ali ugotavljanje del in nalog in za osebne dohodke. Metodologija sama po sebi ne zagotavlja boljše plače, ker nobena metoda ne more dati denarja. Delavci pa hočejo le tega. Na referendumu delavci obravnavanih zadev med seboj niso ločili, zato so zavrnili tudi tisto, kar je pozitivno in kar smo sami zahtevali. V razpravi na delovnih skupinah je bil namreč samoupravni sporazum ugodno sprejet, na referendumu pa so glasovali čisto avtomatično: ali so vse sprejeli ali pa vse zavrnili.

Informiranost o obravnavanih zadevah je bila dobra, vendar je ta odvisna od interesa delavcev; nekaterih ne zanima prav nič! Pomembno je tudi vprašanje zaupanja, katerega delavci nimajo več, ker menijo, da so bili ob zadnji prekatgorizaciji opeharjeni.

Na naslednji seji delavskega sveta bomo poskušali analizirati vzroke za takšen izid referenduma, vendar je vprašanje, ali bo analiza pokazala prave.

Jani Kosmač, TOZD Okrogli program: »Osebo sem bil popolnoma prepričan, da bo referendum uspel, ker je bilo danih toliko pojasnil, da res ni bilo več nobenih nejasnosti. Metodologijo je zelo razumljivo in jasno prišel razlagat celo eden od članov komisije, ki jo je delala. Res ne vem, zakaj so se potem delavci na referendumu odločili drugače. Videti je, da imajo v naši železarni nekateri posamezniki močnejši vpliv kot strokovne službe in njihove razlage. Tako eden reče, da je vse zanič in delavci mu verjamejo, da je tako.

Škoda je, da sta bila poleg metodologije tudi samoupravni sporazum in pravilnik, saj ljudje sploh ne pogledajo, o čem glasujejo; odstotki kažejo, da so avtomatično glasovali o vseh stvareh enako. Res ne razumem, kako je prišlo do takih rezultatov, saj je bilo vse pojasnjeno. Edina razlaga je, kot sem že omenil, da imajo določeni ljudje v samoupravni delovni skupini premočan vpliv in potem delavci bolj verjamejo neuradnim informacijam kot pa strokovni razlagi.

Trenutno še ne vem natančno, kako neprej, mislim pa, da bi morali dati metodologijo na glasovanje čisto posebej in samo zase ter nekoliko kasneje; zdi se mi, da je bilo za metodologijo še nekoliko prezgodaj.

Franci Pogačnik, TOZD Tehnične dejavnosti: »Neskladje med oceno in rezultati referenduma je nastalo že med samoupravnimi delovnimi skupinami in delavskim svetom, saj v drugem krogu obravnave SDS na prejete odgovore niso imele več pripomb. Torej ni bilo razloga, da ne bi šli v referendum. Rezultati so torej le odraz absolutnega nezadovoljstva ljudi.

Prepričan sem bil, da bomo dopolnitve samoupravnega sporazuma in pravilnik sprejeli, saj sta bila sporazum in pravilnik narejena na podlagi zahtev delavcev. Rezultati me res čudijo in mislim, da so čisti revolt; delavci sploh ne razmišljajo o tem, kakšne bodo sedaj posledice. Pa tudi to je res: če bi bil vodstven kader povsod za to, bi referendum uspel.

Informiranost je bila dobra; kdor govori, da ni bil informiran, ta noče biti informiran. Gradivo je bilo objavljeno v Železarju, na SDS smo ga dvakrat obravnavali, izšlo so posebne informacije. Mogoče je bila metodologija le premalo strokovno razložena. Vendar, ko so bile stvari razčiščene, ljudje niso več izražali nezadovoljstva, čeprav bolj verjamejo »čevkam« kot pa strokovnjakom.

Skupaj s sindikatom načrtujemo, da bomo poskušali najti vzroke za takšne rezultate, sindikat sam pa bo še podrobneje raziskal postopek obravnave.

Boris Smolej, TOZD Komerciala: »Samoupravne delovne skupine so se strinjale, da gremo v referendum, saj so bile pripombe SDS upoštevane in je bilo soglasno sprejeto, da se referendum razpiše. Rezultati glasovanja so potem lahko samo odraz strahu pred tem, kakšni bodo osebni dohodki po novi metodologiji. Delavci so namreč zahtevali podatke, kaj po novem lahko pričakujejo oziroma so želeli primerjalne plače, vendar jih niso dobili. Ker vrednost delovnih mest po novem ni bila posredovana, delavci niso verjeli, da bo nova metodologija res boljša za večino zaposlenih.

Glede dopolnitev samoupravnega sporazuma in pravilnika bi rekel, da so to zmote posameznikov, ki so zelo neodgovorno glasovali, ker so vse glasovnice enako obkrožili. Avtomatično so brez premisleka glasovali za vse stvari enako, čeprav so sindikat in druge družbenopolitične organizacije ter delavski svet ugotovili, da so gradiva in obravnave v redu. Glede metodologije pa bi še enkrat poudaril, da je bilo tolaženo, da bo za večino boljše: zakaj je potem manjšina ovirala vpogled v novo vrednotenje? Tako so bili delavci enostavno zrevoltirani, toliko bolj, ker so povsod druge boljše plače.

V Železarni so bila obdobja, ko smo vse sprejemali, sedaj pa je obdobje, ko vse zavračamo. Gradivo je bilo sicer skrbno pripravljeno, vendar je manjkala ta podatek o novih osebnih dohodkih.

V prihodnje bomo morali vztrajati na primerjavah osebnih dohodkov ozi-

roma na novem vrednotenju delovnih mest, sicer pa mislim, da — če bi bile plače vsaj za 700.000 dinarjev boljše — tudi nova metodologija ne bi bila vprašljiva.

Silva Prešeren, TOZD Družbeni standard: »Delavcem smo na SDS vse stvari dvakrat razložili, da bo ja vse bolj jasno, vendar je videti, da smo z zadnjo metodologijo in prekatgorizacijo izgubili zaupanje. Tega nezaupanja pa delavci pred referendumom niso izražali, zato so delegati delavskega sveta ocenili, da so razmere za referendum ugodne. Toda delavci so se v preteklosti čutili izigrane in so mislili, da bodo tudi sedaj.

Vsak delavec je hotel videti svoj osebni dohodek po novi metodologiji, zato so zahtevali primerjave. Ker vsak vse gleda skozi dinar, so se raje odločili za znane stvari, kot pa, da bi kupovali mačka v žaklju.

Delavce smo na SDS posebej opozarjali, da dopolnitve samoupravnega sporazuma in pravilnik prinašajo mnoge prednosti in ugodnosti, vendar je očitno, da so nekateri glasovali preveč avtomatično: ali so vse sprejeli ali pa vse zavrnili. To pa kaže na to, da smo daleč od resnice, da bodo dobro obveščeni delavci tudi odgovorno glasovali.

Informiranost je bila namreč res dobra, vendar je odvisna od interesa posameznika, saj nekaterih ne zanima prav nič (vsaj dokler jih njihova lastna odločitev ne udari po njihovem žepu).

Sedaj bo treba analizirati vzroke za takšen rezultat, vendar je vprašanje, če bomo našli prave. Kajti tudi ocenjevanje vzdušja pred referendumom in analiza vzrokov glasovanja po njem sta kupovanje mačka v žaklju; delavci

se pred volitvami nečjejo izjasniti, po volitvah pa svojega glasovanja nečjejo komentirati.

Zvone Gregorič, Delovna skupnost skupnih služb: »Delavci kadrovskega sektorja so pred referendumom z anketo ugotavljali vzdušje med delavci in so bili rezultati ugodni. Zakaj je bil izid glasovanja drugačen, pa je težko reči. Videti je, da so delavci načelno proti, ne glede na to, proti čemu so.

Gradivo za referendum je bilo zelo dobro pripravljeno in kdor je hotel biti obveščen, je lahko vse prebral in bil z vsem seznanjen. Osnovni problem pri metodologiji je bilo nezaupanje, ker ni bilo primerjav osebnih dohodkov po starem in po novem. Svoje je prispevala tudi nizka izobrazbena struktura železarjev in z njo povezan strah pred spremembami. Če bi bila metodologija posebej ali en mesec kasneje, samoupravni sporazum in pravilnik ne bi bila vprašljiva; o tem je bilo namreč do- seženo zelo veliko soglasje.

Moje mnenje je, da metodologije ne bi smeli opustiti, saj je veliko boljše, kot je bila prejšnja. Naša nadaljnja aktivnost pa je umerjanje delovnih mest v sektorjih, z namenom, da bi uskladili razmerja v sektorjih in med njimi. Drugače povedano je naša naslednja naloga preverjanje predlagane metodologije.

Tako. Referendum je za nami. Pokopali ga bomo z vsemi častmi. In medtem, ko se bomo sedaj zadovoljno smejali, češ, pa smo jih, metodologije pa le nismo sprejeli, bomo maja verjetno zaman obračali plačilno kuverto in se spraševali, kje za hudiča je pa moj »ta nov« regres?

Lilijana Kos

Kadrovanje ni le objava, razpis ali razporeditev, lahko je tudi

vabilo k sodelovanju.

To obliko smo si omislili za delo, ki je dinamično in pestro, zahteva znanje, poznavanje izdelkov ploščatega in okroglega programa, vezano je predvsem na metalurško stroko, potrebno pa je tudi nekaj trgovske žilice.

Navedeno delo se skriva pod nazivom

STROKOVNI SODELAVEC ZA TRŽNO KOMUNICIRANJE.

Opravljalna naj bi ga dva sodelavca z visoko izobrazbo tehnične usmeritve in tremi leti delovnih izkušenj.

Če imate interes, morebitna dodatna vprašanja, želje, dileme, potem je potreben razgovor, ki ga lahko opravite na Kadrovskem sektorju, soba 16, ali po ☎ 28-10.

SŽ Železarna Jesenice, n.sol.o.
Jesenice, C: železarjev 8

Objavlja javno licitacijo

za prodajo osnovnih sredstev

3 el.motorji 125kW, cena za 1 kom 1.500.000 din
1 natezni ravnalni stroj, cena 20.000.000 din
1 linija HOP varilni stroj Miebach, skobelni stroj

Miebach in stikalna omara, cena za komplet je 20.000.000 din
1 ravnalni stroj za zico do 20 mm z el.motorjem, cena 5.000.000 din
1 preša, cena 1.000.000 din
1 mešalec, cena 1.000.000 din
2 vibracijski mizi, cena 1.500.000
1 stroj za izdelavo sekanca, cena 5.000.000 din

Licitacija bo v petek, 10. marca, ob 10. uri. Ogled navedenih osnovnih sredstev bo v četrtek, 9. marca, od 10. do 13. ure.

Ogled in licitacija bosta v skladiščnih prostorih na Blejski Dobravi.

Vsak ponudnik mora plačati varščino 10 % od izklicne cene na dan licitacije pri blagajni železarne.

Osnovna sredstva se prodajajo po načelu videl — prevzel.

Vse informacije se dobijo na tel.81441, int.2025.

SŽ Železarna Jesenice
OSMP

Vestno in natančno (foto: Irena Kučina)

Pregled sestankov SDS

Rezultati referenduma so znani in so porazni. Niti v eni temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti ni bil sprejet niti en izmed treh samoupravnih splošnih aktov. Zakaj?

Novinarka DELA, ki je predstavila rezultate glasovanja in jih na kratko komentirala, izraža presenečenje: »Čeprav seveda ni nihče pričakoval, da bi za sprejem glasovali vsi delavci, je taka zavrnitev vendarle presenetljiva. Delavski sveti tozдов, delovne skupnosti in delovne organizacije so namreč ocenili, da je referendum možno razpisati, ker je bila upoštevana večina pripomb iz javne razprave in ker so dobili odgovore na vsa vprašanja.

Ali je bila torej ocena delavskih svetov tozдов, delovne skupnosti in delovne organizacije napačna? Če so bile ocene napačne, zakaj so kot po pravilu vedno napačne? Kaj vodi delavske svete v napačne ocene? Kaj sploh (še) so delavski sveti? V sredo, prvega marca, je že seja delavskega sveta Železarne. Ali lahko od tega delavskega sveta sploh lahko pričakujemo odgovore na zgornja vprašanja...

Čeprav so torej rezultati referenduma znani, pojdimo naprej s pripombami SDS na odgovore komisije in strokovnih služb.

Delavci TPV Bela 3 in 5 (Vzdrževanje) so bili z odgovori, objavljenimi v Železarju, slabo seznanjeni. Od odgovornih želijo ustno razlago. Vodja TPV Bela se opravičeno sestanka ni udeležil, zato se razprava ni mogla razviti, ni pa tudi oprijemljivih končnih rezultatov, ki bi jim omogočali medsebojno primerjanje. V nadaljevanju sestanka so delavci TPV ugotovili, da kljub velikosti oddelka nimajo delegatov v samoupravnih organih: odbor za gospodarstvo, kadre itd. Sprašujejo, ali je za to kriv sindikat. Na koncu izražajo

svoje ogorčenje, ker valjarni blumiंगा in Žičarna obratujeta brez vsakega sistema in se morajo zato temu obratovanju prilagajati. Delavci SDS TPV Bela 4 so še natančneje: Sedanji sistem dela ni v redu, ker se spreminja program na soboto in nedeljo, zato delavci zahtevajo, naj se drži program sistema dela 5+2 po pravilniku, ali pa naj se gre nazaj na sistem dela 4+1. V predlagane samoupravne splošne akte delavci nimajo zaupanja. Niso dovolj upoštevani kriteriji, ki vrednotijo težke pogoje dela ter različenosti del, ki so težko primerljiva med seboj. Na koncu delavci TPV 4 opozarjajo še na nesnago v garderobah, slabo založenost skladišč, neustavljajanje avtobusov na Hrušici (namenjenih v Mojstrano) na popoldanski in nočni dmini...

SDS TPV Jeklarina 2 je obravnavala odgovore na vprašanja ob obravnavi samoupravnih aktov in menila: Dopolnitve samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih — regresi bi se morali izplačevati prej v obliki akontacije. Ne strinjajo se s tem, da se na njihovem področnem vzdrževanju skuša z nadurami in otežčenimi dodatki popraviti osebni dohodek. V preteklem letu smo imeli okrog 70 nujnih popravil. Glede metodologije se strinjajo z zahtevano moralno in materialno odgovornostjo, le ne bo dala takega učinka, kot se predlaga.

Vzdrževanje HVB 1 in II: Najprej je vodja podal informacijo o tem, da bodo vsi imeli možnost videti svoj opis del in nalog ter analizo del in nalog, ki bo pripravljena. Večina delavcev razpravo spremlja pasivno, ker menijo, da je sistem preveč zapleten in ga ne razumejo. Tisti maloštevilni, ki se zanimajo, pa menijo, da so pripombe v glavnem vse zajete in nimajo dodatnih pripomb... Nekateri so mnenja, da bi bilo potrebno nagrajevanje najprej uvesti v nekaterih oddelkih, poizkusno za nekaj mesecev. Šele, ko bi se vse uteklo, naj bi veljalo za celotno delovno organizacijo. Kdo bo odgovoren, če referendum ne bo uspel? Ali beneficirana doba še vedno

ostane? Analize delovnih mest zopet priključujemo nekim ciljem (izkrivljamo napisane). Primerjava npr. proizvodnja — vzdrževanje bo zopet mogoča šele takrat, ko bomo dobili plačilne listke. Večina meni, da naj bi bilo nagrajevanje urejeno tako, da bi imel delovodja večjo moč. Vsi kritizirajo delovodje, odvzeta pa jim je vsa moč. Vsa leta se ponavlja govorjenje o nagrajevanju po delu, vendar je zelo malo govora o kvaliteti in opravljenem delu. Danes govorimo, da je sistem izpred enega leta zastarel, čez eno leto bomo najbrž govorili isto za tega. V Železarni nobeno še tako dodelano nagrajevanje ne uspe, ker je vse preveč »odpiranja« mest z določenimi grupami (ne najnižjimi), vse preveč je tudi neustrezno zasedenih delovnih mest. Na takšne in podobne načine se pri nas izgraja vsa pravila. Na koncu so delavci vzdrževanja na Beli govorili še o čiščenju delavnice, za kar naj bi v prihodnje še bolj skrbeli delovodje. Zakaj vzdrževalci ne morejo dobiti odpadnega lesa s pale-tami HVB?

Delavci PIV 3 (Energetika) so se pritožili, da do sedaj še niso bili seznanjeni z opisi del in nalog za posamezna dela, rok pa je do konca januarja (zapisnik ima datum 25.1., op. IP). Skupina meni, da pravilnik ne more biti sprejet, preden se ne vidijo opisi. Sprašujejo, kdo je iz njihovega vodstva sodeloval v analizi metodologije del in nalog kot poznavalec delovnih opravil. SDS se ne strinja, da je imel do sedaj povprečni rezultat, dosežen v večinskem delu, bistveno večjo težo od izjemnih rezultatov v enozimskem delu. Vsi so prepričani, da so že s tem, ko so na delu v sobotah, nedeljah, praznikih... veliko prikrajšani. Trpi življenjski ritem, družinsko življenje, družabno življenje, pri denarju pa se to bistveno ne pozna... Predlagajo, da se izjemni dosežki delavcev in skupin nagrajujejo drugače in ne na račun večzimenskega dela.

CSI — Ivan Puc

V razmislek

Kako dolgo bo v Železarni še taka mešanjava pri razdeljevanju osebnega dohodka?

V tedniku Železar že leta in leta nazaj beremo, koliko dela in truda je bilo vloženo v izdelavo instrumentarija, po katerem razdeljujemo in po katerem naj bi v prihodnje razdeljevali naše osebne dohodke.

Za dober uspeh vsake delovne organizacije je med drugim dokaj pomembno tudi to, da so zaposleni vestni in zavzeti pri svojem delu. Da bi to dosegli, bi vsekakor morali že enkrat preiti na nagrajevanje po delu, o katerem v Železarni tako veliko govorimo in pišemo, delamo pa nasprotno.

Da bi aktivirali neizkoriščen potencial zaposlenih v Železarni, je potreben akterij, ki bi privabil solane ljudi iz pisarn in jih bolj tesno povezal z neposrednimi proizvajalci. S tem bi se združevali teorija in praksa, kar bi brez dvoma dalo boljše delovne rezultate, predvsem pa kvalitetnejše izdelke, kar je za Železarno ena od prednostnih nalog. Znano je namreč, da je vsaka uspešna delovna organizacija poznana predvsem po kvaliteti izdelkov. Zato pa je potrebno prekiniti z dosedanjim praksom, delitve osebnega dohodka, ki omogoča ribarjenje v kalnem in ovira napredek.

Ni se treba ozirati daleč v preteklost, da ugotovimo, kako neučinkovite in nesmiselne so bile nekatere odločitve oddelka za nagrajevanje. Vzemimo za primer stimulacijo za nadpovprečno proizvodnjo, kako destimulativno je vplivala na neposredne proizvajalce, saj je delež stimulacije pogosto bil večji pri tistih, ki so bili daleč od proizvodnje. Še bolj nerazumljiv korak je bil narejen lansko leto, ko so ponekod z nekakšno formulo omejili preseg norme, kar je razumljivo izzvalo proteste. Zato so že po nekaj mesecih vrli strokovnjaki za nagrajevanje prešli v drugo skrajnost. Izmislili so si nekakšne progresivne procenete za presežanje norme. Poenostavljeno povedano — če nekdo preseže normo za 20 %, se mu prizna 10 progresivnih %, skupaj torej 30 %. Kdo vse je tukaj soudeležen, pa je drugo poglavje; ponekod posamezniki, drugje skupine, skratka veliko ne-

jasnosti. Odgovori na ta vprašanja so različni in so si med sabo in z logiko nasprotujoči. Torej še en pogoj za ribarjenje v kalnem.

Koliko nezaupanja si je ustvarila skupina za nagrajevanje oziroma vsi tisti, ki so povezani z eksperimentacijo delitve osebnega dohodka v Železarni, nam pove izid referenduma.

Jakob Galičič

O razmerah na Kosovu

Dramatične razmere na Kosovu so bile neposreden vzrok za sklic izredne seje predsedstva OK ZKS Jesenice, ki je bila v ponedeljek, 27. februarja. Seje so se udeležili tudi predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij in Skupščine občine Jesenice.

Po razpravi, v kateri so sodelovali vsi udeleženci, so podprli izjavo proti uvedbi izrednega stanja ter za mir in sožitje na Kosovu. Niso se strinjali z nenačelnim, nehumanim in prepočasnim razreševanjem kosovske drame, ki se je še zlasti izkazalo v času, ki sta ga Suvar in Milošević potrebovala, da sta prišla na Kosovo. Poudarili so, da se ne postavljajo v vlogo razsodnika, zahtevajo pa predvsem human pristop do stankujočih rudarjev. Spraševali so se, ali bomo po vsem tem lahko še rekli, da je naša socialistična družba v prvi vrsti humanistična. Nesprejemljivo se jim zdi, da se v najtežjih trenutkih povojne Jugoslavije vrstijo obiski naših funkcionarjev v tujini.

Od CK ZK Slovenije zahtevajo, da čimprej organizira razgovor s člani ZK iz Slovenije, ki so na odgovornih zveznih funkcijah, da obrazložijo svoje postopke v teh trenutkih in pojasnijo vzroke za tako nemoč zveznih institucij, katerih člani so. Hkrati zahtevajo, da CK ZKJ pojasni svoje stališče do ponujenega odstopa Morine v preteklem tednu. Politično nezrelo in nehumanost se jim zdi, da so se v trenutkih, ko je šlo za življenja rudarjev, posamezniki izgovarjali na normativno določene postopke.

Od CK ZKJ in CK ZK Srbije zahtevajo, da sprejmeta vso odgovornost za

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Odgovori na vprašanja in zahteve OO ZSMS DSSS Železarne

Predsedstvo občinske konference ZSMS Jesenice je na svoji 3. redni seji razpravljalo o sklepih in zahtevah OO ZSMS DSSS ter daje naslednje odgovore:

Časopis Gorenjski Glas je 3. februarja objavil na rvi strani kratek članek, ki ga je napisal novinar omenjenega časopisa Vine Bešter. Predsedstvo OO ZSMS DSSS, ki meni, da je članek žaljiv in skrajno neokusen, zahteva od

predsednika OK ZSMS Jesenice pojasnilo o izvoru in vsebini tega prispevka. Pojasnilo je naslednje: z novinarjem Beštrom se je po telefonu (kar je slaba navada novinarjev) pogovarjal Rade Radinovič, vendar je Beštru dal samo osnovne podatke o evidentiranju in oblikovanju predloga kandidatne liste. Po njegovi trditvi pa z novinarjem ni ničesar razpravljalo, tako da je objavljeni tekst oblikoval novinar sam. Pojasnila o sami vsebini bo prizadetim najlaže dal Vine Bešter, avtor prispevka.

Predsedstvo OO ZSMS DSSS ugotavlja, da nimajo vsi trije možni kandidati enakih možnosti za izvolitev. Predsedstvo OK ZSMS se s tem ne more strinjati, saj predlog kandidatne liste še ni v javni razpravi, predlog pa je v

skladu z 38. členom Pravil o organiziranju in delovanju Občinske konference ZSMS Jesenice oblikovalo predsedstvo občinske konference. Omenjeni predlog kandidatne liste je samo podpora predsedstva. V postopkih prvih volitev se predsedstvo OK pač ni odločilo za krčenje kandidatne liste, čeprav po veljavnih pravilih to je v njegovi pristojnosti. Ker pa imamo še vedno volilni zakon in pravila, ki NE temeljijo na neposrednih volitvah, pač pa na volitvah znotraj delegatskega sistema, so volitve z več kandidati pogojene z veliko verjetnostjo, da ponovno ne bo izvoljen nihče od kandidatov. V gradivu, ki bo poslano v vse osnovne organizacije mladih v občini, bo popolnoma razvidno, kdo je bil evidentiran, kdo je na kandidaturi pristal ter koga podpira predsedstvo občinske konference s predlogom kandidatne liste.

Predsedstvo pa se nikakor ne more strinjati s trditvami, da kandidatura Hermana Debelaka ni sprejemljiva in je popolnoma nepotrebna, ker vnaša cel kup zapletov in težav. Predsedstvo OK ZSMS ugotavlja, da bi eventualne neuspešne volitve sekretarja OK ZSMS (na katerih bi se pojavili kandidati, ki niso bili izvoljeni na prvih volitvah) prinesle veliko večje motnje v delovanju celotne organizacije, ne samo njenih posameznih delov. Zato predsedstvo OK ZSMS meni, da je kandidatura Hermana Debelaka za normaliziranje dela Občinske konference ZSMS ne samo sprejemljiva, ampak tudi nujna.

Predsedstvo OO ZSMS DSSS samo ugotavlja, da se ukvarjamo sami s seboj, namesto da bi se posvetili nalogam in sklepom Občinske konference ter aktivnostim v aktualnem trenutku, zato predsedstvo OK meni, da mora biti v našem skupnem interesu, da to ukvarjanje samih s seboj čim prej končamo. Vse bolj prihaja na površje vtis, da želijo nekateri osebno uželenost prenesti na politično polje. To pa je vsekakor vsem nam v organizaciji ZSMS samo v škodo.

Predsednik OK ZSMS Jesenice: Matjaž Peskar

V četrtek, 2. marca, ob 19. uri bo v prostorih kulturnega doma na Dovjem predavanje z diapozitivi

Na strehi Evrope

Predavatelj bo Rado Kočevar.

V nedeljo, 5. marca, ob 15.30 v istih prostorih gostujejo člani gledališke skupine Emonski potepuhi iz Ljubljane s črno komedijo J.C. Danauda:

Žensko ročno delo

v režiji Vesne Arhar-Štih.

Po predstavi bo v počastitev praznika dneva žena otvoritev razstave

Ročnih del

ki jo vsako leto pripravijo članice skupine za ročna dela pri KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana. Razstava bo odprta do sobote, 11. marca, do 15. do 18. ure.

Upravni odbor KUD Jaka Rabič želi, da se omenjenih prireditev udeležimo v čimvečjem številu.

Vabljeni!

Pregled obveznosti zazadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v letu 1988

V letu 1988 je interventni zakon omejeval rast sredstev SIS družbenih dejavnosti glede na realizacijo v letu 1987, pri tem pa je bilo potrebno upoštevati tudi prenos dela sredstev iz občine na republiko (pri kulturi, telesni kulturi in skupnosti za zaposlovanje), neto denarno aktivno po posameznih SIS ter povečane obveznosti do solidarnosti na republiški ravni.

Interventni zakon se je v letu 1988 večkrat spreminjal, zato so SIS družbenih dejavnosti v občini Jesenice združile za 1.603.036.000 din manj, kot je dovoljeval interventni zakon o omejevanju sredstev SIS družbenih dejavnosti in DPS za porabo, v letu 1988. Prihodki SIS družbenih dejavnosti so znašali 37.106.851.000 din, kar je bilo 176,4 % več kot leta 1987.

Prispevne stopnje so se med letom spremenile v januarju, februarju in juliju 1988, od julija 1988 dalje so bile stopnje iz občinske pristojnosti SIS nespremenjene. V primerjavi z letom 1987 je prišlo do vsebinskih sprememb pri določanju osnov za obračunavanje prispevkov (bistvena sprememba je bila pri zdravstveni skupnosti — v letu 1987 pretežno iz dohodka, osnova BOD, v letu 1988 iz BOD).

Pri zdravstveni skupnosti, skupnosti za zaposlovanje in raziskovalni skupnosti smo se v letu 1988 srečevali z refundacijami vplačanih prispevkov (vir dohodek, osnova nova davčna osnova A), kar je dodatno zmanjševalo razpoložljiva sredstva.

Z refundacijami smo se srečevali tudi pri SIS materialne proizvodnje, zato je tudi realizacija prihodkov nižja kot pri SIS družbenih dejavnosti. Prispevne stopnje pri teh SIS se v letu 1988 niso spreminjale.

Zaradi teh težav pri financiranju dejavnosti SIS je bilo treba smotno ravnati s sredstvi (različni varčevalni ukrepi), da so bili programi SIS izvedeni.

Leto 1988 je sklenila z izgubo le Zdravstvena skupnost Jesenice v višini 874.291.222 din, četudi je bila rast sredstev te skupnosti večja kot drugih v občini v letu 1988, saj je ta SIS sklenila z izgubo tudi leto 1987.

Kratek oris opravljenega dela v letu 1988

SIS družbenih dejavnosti

Zdravstvena skupnost

V občini Jesenice smo za uresničevanje zdravstvene varstva v letu 1988 združili 19.350.263.778 din, od tega 19.189.255.000 din iz prispevne stopnje, porabili pa smo 20.224.555.000 din (torej je bilo 874.291.222 din nekritih odhodkov).

Sredstva zdravstvene skupnosti so bila porabljena za nadomestilo OD, pogrebne in posmrtnine 2,38 %, za neposredno zdravstveno varstvo 82,2 %, solidarnostni in skupni program SR Slovenije 7,50 %, pokrivanje izgube v letu 1987 4,9 %, za ostalo: provizija SDK, stroški skupščine, združevanja v regiji, stroški konzilijev in stroški služb 3,02 %.

Za uresničevanje neposrednega zdravstvenega varstva smo v letu 1988 porabili 16.631.452.000 din in sicer za: bolnišnično zdravljenje 47,0 %, specialistično ambulantno zdravljenje 11,8 %, osnovno zdravstveno dejavnost 26,3 %, zdravila 9,9 %, zdravilišča 2,0 %, ostalo 3,0 %.

Pri ostalih sredstvih je zanimivo pomeniti, da so se sredstva za republiško solidarnost in skupni program v letu 1988 povečala za 580 % v primerjavi z letom 1987.

Za lažje razumevanje uresničevanja zdravstvenega varstva naj navedemo še nekaj podatkov: v občini Jesenice je bilo v letu 1988 15.561 aktivnih zavarovancev in 36.535 zavarovanih oseb, ali na enega aktivnega 2,35 zavarovanih. Stroški zdravljenja so znašali 20.224.555.000 din, povprečni stroški na zavarovanca 1.299.695 din oziroma 553.567 din na zavarovano osebo.

Stroški na uporabnika (zavarovano osebo) so izpod regijskega in republiškega povprečja, kar dokazuje, da so zdravstvene organizacije poslovale racionalno. Odliv je bil številčno manjši kot v letu 1987, vendar pa vrednostno znatno višji.

Izobraževalna skupnost

Število oddelkov osnovne šole se v šolskem letu 1988-89 ni spremenilo; število oddelkov s celodnevno organizacijo pouka smo zmanjšali za 27 %, prav tako smo tudi zmanjšali število oddelkov podaljšanega bivanja.

Sredstva za financiranje programov so pritekala sorazmerno zelo tekoče. Tudi v letu 1988 so bila naša izhodišča za financiranje nižja od povprečnih izhodišč, ki so veljala v Sloveniji.

Obveznosti do republiških programov (solidarnost, skupne naloge in vzajemnost) so se v preteklem letu hitreje povečevale kot sredstva za občinske programe.

Za delo šol, ekskurzije, prevoze je bilo porabljenih 90,6 % zbranih sredstev, za strokovno službo 0,7 %, za dogovorjeni program v občini (anuitete, SDK provizija) 3,2 % in za solidarnostne skupne naloge (vzajemnost) 5,5 % zbranih sredstev.

Skupnost otroškega varstva

Zaradi pomanjkanja sredstev nismo sledili vsem priporočilom Skupnosti otroškega varstva Slovenije o valorizaciji denarnih pomoči otrokom (izostala je ena valorizacija).

Skupnost otroškega varstva Slovenije nam ni tekoče nakazovala (likvidnostne težave) sredstev za rodniško. Položaj je bil zlasti zaostren od septembra do novembra 1988 in smo zato zamujali pri plačilu tudi 17 dni.

Nič manjše motnje niso bile pri financiranju redne dejavnosti (vzgojno-varstvena dejavnost). Zaradi hitre rasti cen v drugi polovici leta smo bili prisiljeni uveljaviti s 1.9.1988 bistveno višje oskrbne cene. Več staršev je zaradi tega izpisalo svoje otroke iz vrtcev. Zlasti je bil velik osip v vrtcih na mestnem področju. Programi skupnosti so bili finančno pokriti 96 %.

Za zagotovljeni program (otroški dodatki) je bilo porabljenih 17,1 % zbranih sredstev, za redno dejavnost (vrtce) 44,0 %, za dogovorjeni program 1,3 %, za solidarnost 2,1 %, za strokovno službo 0,8 %, za nadomestila rodniške 33,5 % in za prenos v naslednje leto 1,2 % zbranih sredstev v letu 1988.

Kulturna skupnost

Na pobudo Gledališča Tone Čufar Jesenice smo uvedli novo obliko kulturne dejavnosti, t.i. Čufarjeve dneve, ki so bili zelo odmevni. Dokončno smo dorekli rešitev prostorske stiske občinske knjižnice. V precejšnji meri smo omogočili delavcem Radia Triglav, da so se preselili v nove prostore. V tem letu je bil pripravljen tudi elaborat o ustanovitvi muzeja na Jesenicah in je že predložen Kulturni skupnosti SR

Slovenije. Prav tako so bile v celoti realizirane vse spomeniškovarstvene akcije. Program za leto 1988 je bil v celoti realiziran.

S prilivom finančnih sredstev v letu 1988 nismo imeli večjih težav in so izvajalske organizacije redno prejemale dotacije. V letu 1988 je bilo zbranih 809.541.301 din, od tega po prispevni stopnji 792.713.000 din. Za posamezne kulturne dejavnosti smo namenili: Gledališču Tone Čufar 29 % vseh sredstev, Občinski knjižnici Jesenice 17 %, Zvezi kulturnih organizacij 14 %, Radiu Triglav 12 %, službi SIS 5 %, spomeniškovarstvenim akcijam 6 %, dejavnostim po SaS 3 %, samoupravnim nalogam 2 % in za anuitete 12 % zbranih sredstev.

Telesnokulturna skupnost

Za uresničevanje telesnokulturnih programov se je v letu 1988 zbralo 995.766.493 din (za 162 % več kot leta 1987), od tega po prispevni stopnji iz BOD 867.623.174 din, po samoupravnem sporazumu s komunalno skupnostjo za vzdrževanje športnih objektov 113.395.000 din, drugih prihodkov (loterija, obresti) je bilo 13.885.996 din, prenešenih sredstev iz leta 1987 pa 862.323 din. Zbrana sredstva so bila glede na planirana realizirana.

Ta ugotovitev pa problematike, ki se pojavlja po posameznih telesnokulturnih organizacijah pri realizaciji programov zaradi pomanjkanja sredstev, ne pokaže. Največji problemi se kažejo pri športnih panogah, ki se ukvarjajo z vrhunskim športom, to je hokeyem in smučanjem. Prav ti športni panogi morata, glede na vedno večje materialne stroške, pridobiti največ sredstev iz neposredne menjave, kar pa je vedno težje. Iz sredstev, ki se zbirajo preko Telesnokulturne skupnosti Jesenice, pa pokrivalo minimalni telesnokulturni program: osnovna dejavnost 45 %, vrhunski šport 10-30 %, tekmovalni šport 65 %, športna rekreacija 70 %, šolski šport 70 %, DS športnih delavcev 70 %, DS SSS SIS Jesenice 100 %, vzdrževanje športnih objektov 80 %, športni dodatki kategoriziranim športnikom 60 %, ostale obveznosti 100 %. Več bi morali zaposliti strokovnih delavcev (trenerjev), saj so sedaj zaposleni le trije. Ker je v zadnjem času odnos družbene skupnosti do telesne kulture zelo mačehovski, lahko pričakujemo samo še poslabšanje sedanjega stanja.

Skupnost socialnega skrbstva

Tudi v letu 1988 se finančni položaj v skupnosti ni bistveno izboljšal. Da bi lahko sledili vsem valorizacijam, ki jih je priporočala republiška SIS, smo sredstva iskali tudi drugod. Priliv je bil namreč zaradi zamika vplačil prispevkov tako slab in nereden, da smo se skozi vse leto borili z likvidnostnimi težavami. Kljub vsemu smo ob koncu leta le uspeli poravnati vse obveznosti, ki so bile načrtovane s finančnim načrtom za leto 1988. Tako smo izvedli vse valorizacije družbenodenarnih pomoči in poravnali vse obveznosti do zavodov, ki imajo v oskrbi naše občane in imajo cene storitev v skladu z usmeritvami pristojne občine. Ob koncu leta smo del sredstev namenili tudi za obdaritev starejših občanov, ki niso v oskrbi doma upokojencev. Obdaritve so izvedli po krajevnih skupnostih.

Zbranih je bilo 1.296.091.143 din, od tega po prispevni stopnji 1.215.150.000 din. Za posamezne dejavnosti smo namenili: program republiške solidarnosti 19 %, družbene denarne pomoči 6 %, zavodsko varstvo 39 %, Dom upokojencev dr. F. Berglja 3 %, razvojni oddelek 1 %, rejništvo 2 %, Center za socialno delo 20 %, delavnice za delo pod posebnimi pogoji 5 %, skupnost socialnega varstva 2 %, skupna strokovna služba SIS 2 % ter ruغو 1 %.

Raziskovalna skupnost

Za izvajanje raziskovalnega programa smo v letu 1988 zbrali 98.241.025 din, od tega iz prispevne stopnje 91.719.000 din. Največ pozornosti in s tem tudi sredstev — 55 % smo namenili za izvajanje raziskovalnih nalog — občinskih in regijskih.

Z raziskovalno nalogo »Razvojno — raziskovalna in inovativna dejavnost v OZD v jesenjski občini« smo se aktivno vključevali v akcijo izboljšanja stanja na področju razvojno raziskovalne in inovativne dejavnosti v jesenjski občini.

Prvič smo namenili tudi nekaj sredstev za podelitev priznanj za najboljše dosežke s področja razvojno — raziskovalne in inovativne dejavnosti v občini. Prek zveze organizacij za tehnično kulturo smo, kot vsako leto do sedaj, sofinancirali njihov program, v katerega je vključeno veliko mladih raziskovalcev iz Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice in jesenjskih osnovnih šol.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Za 8. marec razstava pletenin in ročno tkanih izdelkov

S krajšim koncertom ženskega pevskega zbora Milko Škoberne bodo jutri, v petek, 3. marca, v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli razstavo pletenin in ročno tkanih izdelkov članic odseka ročnih del jeseniške Svobode.

Letos mineva dvajset let, ko se je 16 izdelovalk gobelinov prvič javno predstavilo s svojimi izdelki v razstavišču Delavskega doma na Jesenicah, v okviru redne likovnorazstavne dejavnosti, ki jo oblikuje in izvaja likovni klub DOLIK. Gobeline je za razstavo izbrala strokovna žirija. To pa je bil tudi zametek pred petnajstimi leti ustanovitve odseka za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Odsek vsa ta leta deluje neprekinjeno in po dogovorjenem programu vsako leto za 8. marec, mednarodni praznik žena, pripravi izbrano razstavo. V tem času je odsek izvedel tudi več tečajev, med drugim tečaj vezanja, dva tečaja kvačkanja, tečaj klekljanja, dva tečaja makrameja, tečaj za nitno grafiko in dva tečaja ročnega tkanja.

Članice odseka za ročna dela so po že ustaljenem običaju tudi za letošnji 8. marec pripravile še sedemnajsto razstavo, in sicer tokrat razstavo pletenin in ročno tkanih izdelkov. Mentorici sta bili Vida Robič in Francka Kovačič.

Ročno tkalstvo je bilo nekoč zelo udomačeno in koristna dejavnost pri nas. Žene so same tkale blago za oblačila, posteljino, prte in druge izdelke iz predvsem domačih surovin: volne, lanu in konoplje. V današnjem času je tkanje, razen v nekaterih krajih, povsem izumrlo in zato članice odseka, ki so se ponovno lotile tega dela in uspele na ročnih statvah natkati zanimive in estetske izdelke, zaslužijo vse priznanje in čestitke.

S pletenimi izdelki pa so članice hotele popestriti razstavo, kajti tudi ta način ročnega dela, ki je bil še pred nedavnim zelo razširjen in cenjen, ni več tako zanimiv, ker ga izpodriva strojno pletenje. Razlika je le v tem, da so včasih za pletenje uporabljali predvsem domačo volno, v današnjem času pa uporabljajo sodobnejše materiale, nove vzorce in živahnije barve.

Na letošnji razstavi svoje izdelke predstavljajo: Vanja Bratušek, Dana Bernard, Julka Celarc, Kati Čušin, Pika Čop, Nada Dragojevič, Olga Grm,

Marica Jezeršek, Francka Kovačič, Helena Kramar, Ivanka Lavrenčič, Zinka Mareš, Marija Mrak, Anica Novak, Rozka Osredkar, Fanika Podlipnik, Vida Robič, Slava Razingar, Pavli Skrt, Ladica Sodja, Silva Saksida, Rozka Saračević, Erika Stana, Anica Svetina, Irma Šterbič, Zofka Škulj, Gilda Tratnik, Milena Tepina, Metka Urbanc in Gusti Vidič.

Razstava bo na ogled do vključno 15. marca, salon pa bo zaradi zanimanja odprt vsak dan neprekinjeno od 9. do 19. ure.

Mednarodni festival amaterskega filma

Zveza kulturnih organizacij občine Jesenice prireja v izvedbi filmske skupine Odeon Jesenice 16. mednarodni festival amaterskega filma, ki bo od 20. do 22. aprila letos na Jesenicah. Festival je organiziran tudi v počastitev 60-letnice mesta Jesenice. Organizator je že razposlal razpise na 350 naslovnikov v tujino in na 150 naslovov v Jugoslaviji.

Na jeseniškem festivalu lahko sodelujejo vsi neprofesionalni filmski avtorji iz vsega sveta. Avtorji lahko sodelujejo z neomejenim številom filmov, ki pa morajo biti formata Super 8 ali 16 mm z dolžino največ 20 minut, tonski zapis pa mora biti na filmu. Filmi s prijavnicami morajo biti poslani na festival najkasneje do 15. marca letos na naslov: Filmska skupina Odeon, pp 64, 64 270 Jesenice.

Posebna selekcijska komisija bo pred žiriranjem pregledala vse filme in izločila vse tiste, ki ne bodo ustrezali razpisu ali bodo slabše kakovosti. Mednarodna žirija bo ocenjevala vse filme v skladu s pravili IAAFVF (mednarodno združenje amaterskih in video festivalov). Žiriranje bo od 7. do 9. aprila 1989 na Jesenicah. Vsi filmi, ki bodo predvajani na festivalu, bodo prejeli posebno diplomu.

Najboljši dokumentarni, igrani, žanrski, animirani in planinski filmi bodo nagrajeni z zlatimi, srebrnimi in bronastimi plaketami Železar. Podeljene bodo tudi zlate plakete Železar za

Kozerija

Presenetljivo odkritje astronoma amaterja

prof. A. Klinar po dveh letih ponovno opazil zvezdo repatico

Dipl. soc. prof. Aleksander Klinar — Aco, ki se sicer profesionalno ukvarja z delničarstvom, amatersko pa z astronomijo, nas v svojem sporočilu za javnost, ki ga je objavil v Železaru 23. februarja 1989, seznanja s svojim senzacionalnim odkritjem: po dveh letih je ponovno opazil zvezdo repatico, in to nikjer drugje kot v mojem hlevčku.

Nenavaden pojav sta identificirala skupaj s priznanim strokovnjakom za tovrstne zadeve, dr. Janezom EV. Krekom z Mohorjevega inštituta v Celovcu; kot, citiram, »nebeško luč, rajsko zvezdo, ki sveti z resnico božjih nauk in s svojo milostjo v temo našega življenja«. K sodelovanju je bil pova-

bljen tudi znani TV klavirist Črt Škodlar, ki pa je zaradi znanih zadev žal službeno zadržan, zato njegovega mnenja o tej zadevi bralcem Železara zaenkrat še ne moremo posredovati.

Zaradi zasluga, ki jih ima prof. Aco pri tem odkritju, bi bilo prav, da to zvezdo repatico, rajsko zvezdo, nebeško luč poimenujemo kar »Acov komet«, tako kot se Halleyev komet imenuje po znanem astronomu Halleyu. K proučevanju tega zanimivega pojava pa bi verjetno kazalo poleg dr. Janeza EV. Kreka in Črta Škodlarja pritegniti tudi kakšnega znanega astrologa, kajti opažam, da mi pojav »Acovega komete« na vsake dve leti pravzaprav pri naša nesrečo: leta 1987, ko se je prvič pojavil, sem bil namreč v disciplinskem postopku, v letu 1989 pa sem spoznan za tehnološki višek na CSI.

Vzpodbudni so tudi rezultati njegovih raziskav na področju delničarstva: ideja o delničarstvu ni več tako neobgledna, kot je bila še pred dvema letoma. Menda ni več ne raca in je skorajda že shodila. Pripravljeni moramo biti, da nam v kratkem potka na vrata. Da nas ne bi presenetila, bi kazalo že vnaprej naročiti našim livarjem, da odlijejo ploščo z napisom, ki naj bi se glasil nekako takole: »pod vodstvom uglednih strokovnjakov in samoupravljalcev smo dne tega in tega uresnili Acovo geslo »Tovarne delničarjem!« Z njo bomo zamenjali tisto, ki je sedaj vzdignjena na upravni stavbi in na kateri piše, da smo dne tega in tega uresnili geslo »Tovarne delavcem!« Iz neuradnih virov smo tudi izvedeli, da jeseniški srednješolci pod strokovnim vodstvom prof. Klinarja že pripravljajo ustrezen kulturno-umetniški program

za to priložnost. Z delnicami bo gospodarstvo dobilo nov zagon, nezaposleni delo, delničarji pa profit.

Žal pa moram dodati, da presenetljivo odkritje »rajске zvezde« po dvoletnem zatišju za nadebudnega astronoma amaterja ni ostalo brez posledic. Može je ob nenavadnem pojavu očitno doživel kar precej močan šok oziroma stres, saj se mu drugače v sporočilu javnosti verjetno ne bi zapisalo, citiram: »Biti bogat, čeprav od žuljev svojih rok, je za B. Lakota sramota, biti reven pa vrlina.«

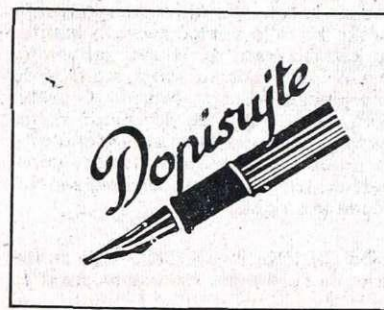
Gornji citirani stavek bi se namreč moral glasiti takole: »Biti bogat na račun takšne ali drugačne kraje družbene lastnine oziroma takšnega ali drugačnega prisvajanja presežne vrednosti, je za B. Lakota sramota!« Navsezadnje pa bi lahko rekli skupaj s filozofi in pesniki, da materialno bogstvo ni vselej nujen pogoj človekove sreče in zadovoljstva. Kaj človeku pomaga, če je še tako bogat, če pa je njegovo življenje prazno, brez vrednot in brez smisla, če je njegov edini cilj kopičenje »bogastva«: torej velik kup duševne revščine.

Zatorej bi kazalo preprosto pritrditi Shakespearu (Hamlet), da bi bilo za marsikoga bolje, da bi si postavil malo manjši spomenik na grob, ali pa s Presernom spregledati tisto sončno plat resnice »uboštva« (Glosa): 16 Koder se nebo razpenja grad je pevec brez vrtarja, v njem zlatina čista zarja, srebrična rosa trave, s tem posvetoval brez težave, on živi, umrje brez d'narja.

No, bodimo optimisti in upajmo, da šok, ki je zadel ob pojavu »rajске zvezde« tov. prof. Klinarja, ne bo imel kakšnih resnejših posledic in da bomo v kratkem lahko spet kaj slišali in brali o njegovih odkritjih — če ne prej, pa vsaj čez dve leti.

Vsekakor ob pojavu, na katerega opozarja tov. Klinar, ne moremo in ne smemo ostati ravnodušni. Narekuje nam večjo mero previdnosti in določene varnostne ukrepe. Nekaj podobnega se je, namreč kot pravijo zgodovinske izkušnje, nekoč dogajalo v Butalah. Tedaj so Butalci napovedali pameti vojno. In kaj se je zgodilo? Zmagali o Butalci!

Božidar Lakota

Skupnost socialnega varstva

Devet SIS družbenih dejavnosti prispeva sredstva za naloge te SIS: za izvajanje skupne evidence socialnovarstvenih pomoči, za financiranje humanitarnih organizacij, za vzdrževanje objektov letovišča v Novigradu in za delovanje skupnosti socialnega varstva.

V letu 1988 so ustanovitelji združili 100.614.240 din, prav toliko sredstev pa je bilo dodeljenih koristnikom finančnega načrta Skupnosti socialnega varstva, med drugim tudi 12 humanitarnim organizacijam. Socialna varnost delovnih ljudi in občanov se praviloma zagotavlja v združenem delu, kljub temu pa še vedno ostane določeno število občanov, katerim je potrebno dodeljevati različne socialne varstvene pomoči. V lanskem letu je bilo občanom dodeljenih 6614 različnih vrst pomoči, za katere smo porabili 2,93 milijarde din, 165,7 % več kot leta 1987. Povečalo se je število prejemnikov denarne pomoči za brezposelnost, stипendij, denarnih pomoči za otroke, enkratnih, začasnih denarnih pomoči, denarnih pomoči kot edini in dopolnilni vir preživljanja, zmanjšalo pa se je število prejemnikov subvencij k stanarini, rejnin itd.

Skupnost za zaposlovanje

Vsakoletna opozorila nosilcem planiranja, da so njihovi kadrovski načrti tako po obsegu kot po strukturi kadrovskih potreb neusklajeni z razpoložljivimi domačimi kadrovskimi viri, niso dala pričakovanih rezultatov. OZD so za leto 1988 tako prvič napovedale zmanjšanje števila zaposlenih delavcev, pri čemer so po napovedih načrtovale zmanjšanje predvsem delavcev z nižjimi stopnjami izobrazbe (od I. do III. izobrazbene stopnje). Načrtovano zmanjšanje je bilo v veliki meri posledica predvidenih tehnoloških sprememb.

Število zaposlenih v občini se je lani zmanjšalo, močno pa se je povečalo število brezposelnih, prijavljenih na Skupnosti za zaposlovanje. Po podatkih za november 1988 se je obseg zaposlenosti v občini zmanjšal za 3,9 %, število brezposelnih pa se je z 225 osebe konec decembra 1987 povečalo na 429 oseb ali za 90,7 %. Povečalo se je tudi število upravičencev do denarnega nadomestila oziroma denarne pomoči med brezposelnostjo. Denarno nadomestilo je uveljavilo 84 oseb (1987. leta 46) in denarno pomoč 25 oseb (1987. leta 16). S 1. januarjem 1989 leta je pričela veljati sprememba zakona o zapo-

slovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki zagotavlja višjo raven socialne varnosti za primer brezposelnosti, omogoča pa tudi kvalitetnejše reševanje ekonomskih oziroma tehnoloških presežkov delavcev v organizacijah združenega dela.

Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje je poleg ostalih rednih nalog sodelovala pri reševanju kadrovskih presežkov (operativno predvsem v Iskrji — Telematiki, TOZD PTN Blejska Dobrava ter pri pripravi programov in pridobivanja sredstev za preusposabljanje 621 presežkov delavcev v Železarni in Kovinu).

SIS materialne proizvodnje

Komunalna skupnost

Skupnost je v letu 1988 razpolagala skupaj z 1.852.548.000 din, od tega so znašali prihodki po prispevnih stopnjah 1.668.361.000 din (90 %). Sredstva so bila namenjena za komunalne objekte in naprave individualne rabe 7,3 %, objekte skupne rabe 85,6 %, ostale izdatke 5,5 % in prenos v leto 1989 1,6 %.

Med komunalnimi objekti in napravami individualne rabe so bila sredstva namenjena za vzdrževanje pokališč in popravilo telefonskega omrežja. Stroški za komunalne objekte in naprave skupne rabe obsegajo vzdrževanje nekategoriziranih cest in parkirišč (48 % vseh sredstev), javnih zelenic in parkov, stroške za javno razsvetljavo (47,3 %), izvajanje skupnega programa po krajevnih skupnostih, vzdrževanje športnih objektov in naprav, vzdrževanje hidrantnega omrežja, sofinanciranje nalog območne vodne skupnosti itd.

Cestna skupnost

Cestna skupnost je v letu 1988 razpolagala skupaj z 1.526.297.000 din, od tega so znašali prihodki iz prispevne stopnje, ki jo plačuje le gospodarstvo, 86 % vseh sredstev. Za redno vzdrževanje cest je bilo namenjenih 31,5 % sredstev, za obnovo in večja vzdrževalna dela 45 %, za pripravo tehnične dokumentacije, provizijo SDK, stroške službe je bilo namenjenih 4,2 %, ostalo pa je prenos v leto 1989.

Skupnost za varstvo pred požarom

SIS za varstvo pred požarom je v preteklem letu zbral 576.846.810 din dohodka, od tega iz prispevne stopnje 396.568.000 din, ostalo so prispevek Zavarovalne skupnosti Triglav, nepovratna sredstva iz leta 1987.

Sredstva je razdelila izvajalcega programa požarnega varstva: poklicni gasilski in reševalni službi Železarne Jesenice 275.207.830 din oz. 47,7 % za sofinanciranje vseh stroškov službe (OD,

materialni stroški, investicije, benificijska delovna doba), ki jih skupnost pogodbeno poravnava Železarni Jesenice v razmerju 30 : 70. Občinski gasilski zvezi Jesenice 35.027.000 din oziroma 6,1 % za funkcionalne in materialne stroške, usposabljanje in izobraževanje ter stroške delovne skupnosti, gasilskemu društvu 166.536.780 din oziroma 28,9 % za vzdrževanje in nabavo tehnične opreme, obnove domov in požarnih bazenov ter za materialne in funkcionalne stroške društev, SIS za varstvo pred požarom 51.079.370 din oziroma 8,9 % za pogodbeno obveznost ter materialne in funkcionalne stroške delovne skupnosti. 8,5 % sredstev je še razporejenih za delno vračilo prispevkov (refundacij) ter prenos v leto 1989.

Stanovanjska skupnost

Plani OZD na področju stanovanjske gradnje so bolj želje, sredstva za ta namen pa realnost. Dejstvo, da smo v letu 1988 dogradili in vselili 150 novih stanovanj ter adaptirali 12 stanovanj, je sicer pohvalno, vendar so to vse končane gradnje iz preteklih let. Zato je toliko bolj utemeljena ugotovitev, da je v stanovanjskem gospodarstvu nemožne načrtovati število novozgrajenih stanovanjskih objektov za eno leto, ampak zajeti v plan celotno srednjeročno obdobje in ob izteku le-tega ugotovljati zaostajanje gradnje za planiranimi cilji. Ob tem samo podatek, da je izpad družbene gradnje v SR Slovenije v zadnjih letih 20 %, v jeseniški občini pa 16 %. Iz sredstev solidarnosti je bilo v letu 1988 kupljenih 20 solidarnostnih stanovanj, rešenih pa 126 solidarnostnih upravičencev z zamenjavami in kombinacijami. Novosprejeti tržni pogostji gospodarjenja bodo v prihodnje ustvarili možnosti za doseganje tako časovnih kot finančnih planov tudi na področju stanovanjske gradnje.

Neekonomski stanarine bodo verjetno še nekaj časa vzrok za nerealizirane plane vzdrževanja in tudi v letu 1988 so bili ti posegi omejeni predvsem na zaščito objektov pred zunanjimi vplivi. Neizterjane stanarine v primerjavi s povprečjem republike niso visoke. Če primerjamo delež neplačanih stanarin v obračunanih po 9-mesečnih republiških podatkih, je občina Jesenice uvrščena med 9 občin kot najboljši plačnik stanarin, pri tem pa je pomemben tudi podatek, da je v občini Jesenice 50 % družbenih stanovanj, povprečje SRS pa znaša 33 %. Neplačane stanarine bodo dosledno izterjane ob dejstvu, da se za nezakonit socialni korektiv ne pojavlja pri socialno ogroženih družinah. Te imajo stanarino subvencionirano. V letu 1988 je prejel subvencijo 401 upravičenec, v ta namen je bilo porabljenih 153 milijonov din.

Plan sredstev vzajemnosti v letu 1988 je bil presežen za 3 % zaradi nenadržanega priliva sredstev v zadnjih dneh decembra 1988. Plan odplačil kreditov je bil presežen za 6 %, kar je posledica izvajanja akcije izrednih poplačil posojil pri TOZD in občanah, pri katerih je stanje posojil nižje od 500.000 din oziroma 50.000 din. Večji priliv sredstev je omogočil tudi višje angažiranje sredstev. Tako je bila razpisna vsota za kredite povečana temeljnim organizacijam na znesek 670 milijonov din, občanom na znesek 154 milijonov din. Odobreni so bili tudi kratkoročni krediti za pripravo naložb. Sredstva v višini 40 milijonov din so v decembru ostala neporabljena, ker so nakazila pritekala šele v zadnjih dneh decembra 1988.

Po posameznih stopnjah iz čistega dohodka se je v samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice zbralo: po stopnji 0,20 % iz ČD za investicijsko vzdrževanje 108 milijonov, po stopnji 0,15 % iz ČD po SaS za kadrovska stanovanja 73 milijonov, po stopnji 0,018 % iz ČD za vzajemnost na ravni republike 9 milijonov, po stopnji 1,40 % iz ČD za vzajemnost na ravni občine 739 milijonov, iz dohodka pa po stopnji 1,335 % za solidarnost 1.484 milijonov din.

Leto 1989

Za področje družbenih dejavnosti letos spet velja interventni zakon. Le-ta omejuje dovoljene prihodke (po prispevnih stopnjah) glede na realizacijo prihodkov v prvem in drugem tromesečju leta 1988. V prvem tromesečju 1989 so lahko prihodki večji za 218 %, v prvem polletju pa za 215,8 % kot v prvem tromesečju oziroma polletju leta 1988.

Ker se je v prvem tromesečju 1988 zbralo le 15,5 %, v drugem pa le 15,2 %, oziroma v prvem polletju le 30,7 % čez celo leto zbranih sredstev, bodo težave pri financiranju programov v prvem polletju 1989 velike, saj bo na razpolago le 94 % več sredstev, kot v letu 1988.

SIS družbenih dejavnosti so načrtovale, da bodo za leto 1989 zbrale za 133 % več sredstev kot lani — 86.458.963.000 din, od tega bo moglo v prvem polletju zbrati 41,6 % teh sredstev.

Prispevne stopnje iz občinskih pristojnosti v primerjavi z drugim polletjem 1988 niso spremenjene in bodo predvidoma ostale nespremenjene do prvega polletja 1989.

Pri SIS materialne proizvodnje prav tako ne predvidevamo sprememb prispevne stopnje načrtovani prihodki za leto 1989 pa so 133 % večji kot leta 1988, upoštevajoč nerealizirana sredstva 1988 kot osnovo za leto 1989.

Skupna strokovna služba SIS občine Jesenice

Pregled zbranih sredstev po prispevnih stopnjah SIS družbenih dejavnosti

v 000 din

SIS	Zbrano 1987*	Zbrano 1988	Indeks 1988/1987	Struktura 1987	Struktura 1988
OZS	6.377.522	19.189.255	300,9	47,5	51,7
OIS	3.443.886	8.709.098	252,9	25,7	23,5
SOV	2.334.189	5.762.101	246,9	17,4	15,5
KUS	346.010	792.713	229,1	2,6	2,1
TKS	304.751	867.623	284,7	2,3	2,3
SSSK	481.754	1.215.150	252,2	3,6	3,3
RS	38.070	91.719	240,9	0,3	0,2
Zap.	99.904	479.192	479,7	0,7	1,3
SKUPAJ	13.426.086	37.106.851	276,4	100,0	100,0

* (upoštevajoč — 54.515.000 kot prenos na republiko pri 3 SIS)

SIS materialne proizvodnje

v 000 din

SIS	Zbrano 1987	%	Zbrano 1988	%	Indeks
Kom.	714.051	33,5	1.668.361	34,3	233,6
Cest.	615.781	28,9	1.310.451	27,0	212,8
Požarna	136.721	6,4	396.568	8,2	290,1
Stanov. solid.	666.843	31,2	1.484.537	30,5	222,6
Skupaj	2.153.396	100,0	4.859.917	100,0	227,8

Cenetu Pavleniču v spomin

Gorenjska zemlja je sprejela v torek, 28. februarja 1989, v svoja nedra našega sodelavca Cenu. Rodil se je 6. aprila pred osemindesetimi leti, v delavski družini na Javorniku. Svojo mladost je preživel zelo skromno. Že kot mladenič je vžljubil naravo in gore, kamor je vedno rad zahajal. V Železarni se je zaposlil kot navaden delavec v obratu Transport. Njegov izjemen talent za

odkrivanja in spoznavanje skrivnosti narave ga je pripeljal v krog kemikov laboratorija Železarne. Po vojaščini se je ponovno zaposlil in prevzel dolžnost vodja izmene v martinarskem laboratoriju. Želja po poglobljenem znanju ga je privedla v kemijsko tehnično srednjo šolo, ki jo je ob delu uspešno končal. Po zaključeni tehnični šoli je nadaljeval študij in v rekordnem času opravil še prvo stopnjo. Od tedaj je neprekinjeno delal v Železarni. Čez dvajset dni, po štiridesetih letih dela, bi imel vse pogoje za upokožitev. Njegova življenjska pot pa se je zaradi krute bolezni žal prehitro končala.

Mnogo prezgodaj pretrgana življenjska nit sodelavca in prijatelja, ki je še pred dnevi delal, snoval in razmišljal, je še hujši udarec in dolgo, dolgo neverjetna resnica.

Pred štirinajstimi dnevi, ko sva se zadnjič videla, mi je ves zadovoljen povedal, da z dvajsetim aprilom nastopi dopust. Usoda mu ni bila naklonjena. Tega, kar si vsakdo od nas želi, da bi po težko prehojeni življenjski poti odšel v zasluženi pokoj, naš Cenu ni dočakal.

Sodelavci laboratorija in vsi njegovi prijatelji smo Cenu hvaležni za vse, kar smo skupaj doživeli. Naj mu bodo te skromne besede v zahvalo za njegov delovni prispevek in za vse, kar je v življenju dobrega storil.

V imenu sodelavcev
Slavko Tarman

Še enkrat o Razgledni poti

Na moj članek Rekvjem za Razgledno pot sta se v Železarni odzvala stanovalca hiš ob Razgledni poti Anton Gasser in Marija Stare. Tako prvi kot druga se z mojim člankom ne strinjata. To se mi sploh ne zdi čudno, saj celo nekateri (ne upam si reči, da večina) od tistih Jeseničanov, ki ne stanujejo ob omenjeni poti, mislijo tako kot onadva: namreč, da je treba Razgledno pot »modernizirati«, to se pravi asfaltirati.

Ni v moji navadi, da bi, preden kaj napišem, oslinil prst in ugotavljal, kam piha veter in kako močno piha, in tega nisem storil niti tedaj, ko sem se lotil članka o Razgledni poti. Zavedal sem se, da lahko s svojim mnenjem ostanem v manjšini — kajti večina na Jesenicah predstavlja tisti, ki ne mislijo in ne vidijo dlje od svojega nosu. (Beri: do konca svoje parcele in do konca poti, po kateri se do nje pripeljejo.) Ali bi drugače Jesenice bile, kakršne so: umazan in prenatrpan proletarski geto, industrijska puščava, prizorišče nenehno dogajajoče se in razvijajoče se ekološko — urbanistične katastrofe, kjer ne le, da ni mogoče živeti »romantično« (če si izposodim Gasserjev izraz), ampak sploh ni mogoče živeti človeško. (Medtem ko so glavni povzročitelji te katastrofe, nekdanji in sedanji vodilni občinski politiki, urbanisti in gospodarstveniki, zvečine pobegnili z Jesenic na idilično podeželje od Rodin do Kranjske Gore...) A ostanimo pri stvari.

V svojem članku sem jasno povedal in pri tem vztrajam tudi še sedaj, da sem proti načrtovanemu asfaltiranju Razgledne poti, kar pa ne pomeni, da sem tudi proti njeni obnovi. Prav nasprotno: če jeseniško cestno podjetje nima cestarja za vzdrževanje Razgledne poti, naj se obrne name. Delal bi honorarno, po

potrebi, in na uro ne bi zahteval več kot dobi »curakar« za uro »fuša«. (Mislim resno: moj naslov je na uredništvu Železarnja.)

Res, da si na Razgledni poti, četudi velikokrat zatopljen v časnik ali knjigo, doslej še nisem zvil noge, in da se to — kar je še bolj čudno — ni zgodilo niti moji slepi ženi, ki je bila do začetka obnovitvenih del, ko je bil na poti še mir, vsak dan tam tudi brez mene, samo s psom vodnikom in majhnim otrokom, vendar človek nikoli ne ve, kdaj lahko pride nesreča — kajne, Anton Gasser?

Tukaj se ne bi podrobno ukvarjal z vsemi »cvetkami« iz obeh člankov: o mojem (našem) pometanju pred tujim pragom (tov. Gasserja bi spomnil, da je Razgledna pot javna in ne privatna pot!), o »ustrahovanju« komunalcev, pa ne, da so se ustrašili mojega skromnega časopisnega člančiča?!, o pomanjkanju »humanosti do sočloveka«, kar mi očita tov. Staretova (kaj je humanejša — »humanizacija« okolja ali skrb za varstvo okolja?). A če bi bilo vsaj res to, kar še posebej poudarjata oba člankarja — namreč, da do hiš na Razgledni poti doslej ni bil mogoč dovoz! S težkimi tovornjaki res ne, medtem ko osebni avtomobili (tudi reševalni), kombiji in traktorji s prikolicami vozijo od cerkve do Ukove brez večjih težav. (In težav z dovozom bi bilo še manj, če bi bila pot vzdrževana tako, kot doslej ni bila.) Naj še enkrat zagotovim: nisem proti popravilu Razgledne poti, (kar morda prvič nisem dovolj jasno naglasil), sem samo proti asfaltiranju — iz razlogov, ki sem jih navedel že v svojem prvem članku. Upam, da sem s tem odgovorom zgledil vsaj najhujše nespornost med menoj in tov. Gasserjem, oziroma tov. Staretovo in da ne bo več nepotrebnega razlivanja žolca. Glede na to, da je naše skupno življenje v tem mestu, v tej državi in na svetu nasploh en sam velik nespornost, bi bil to že kar lep uspeh.

Edo Torkar

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 4. marca, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:
DELIKATESA poslovalnica 7, Jesenice, Titova 7 in
DELIKATESA Kašta 4 na Plavžu, Tavčarjeva 6.

DEŽURNA LEKARNA

V marcu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Nova razstava v Galeriji Kosova graščina

V sredo, 8. marca, ob 18. uri bo v galerijskih prostorih Kosove graščine otvoritev razstave Slovenske ljudske vezenine. Razstava bo odprta v počastitev 8. marca, dneva žena. Vabljeni!

Razstavnini salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 4. do vključno 15. marca na ogled razstava pletenin in ročno tkanih izdelkov članic odseka ročnih del jeseniške Svobode. Salon je izjemoma odprt vsak dan neprekinjeno od 9. do 19. ure.

Praznik žena v društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela

V petek, 3. marca, bo ob 18. uri v mali dvorani Doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku odprta razstava ročnih del žena, članic društva upokojencev Javornik-Koroška Bela.

Razstava bo odprta vsak dan od 4. marca do 8. marca popoldne od 15. do 18. ure.

V soboto, 4. marca, ob 16. uri bo srečanje in pogostitev s kulturnim programom za vse žene našega društva.

Obveščamo tudi vse članice, ki še niso poravnale članarine in vzajemne samopomoči, da to store čimprej, in to vsak torek od 9. do 12. ure v pisarni društva.

Obiščite nas in sodelujte z nami.

Odbor

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

3. marca, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA V. — OPERACIJA MIAMI BEACH ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri ital. amer. erot. film LJUBEZEN IN STRAST. Film ni primeren za otroke!

4. marca, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA V. — OPERACIJA MIAMI BEACH ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri premiera amer. barv. fant. krim. filma MIKROKOSMOS.

5. marca, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA V. — OPERACIJA MIAMI BEACH ob 16. in 20. uri. Ob 18. uri amer. barv. film USODNA PRIVLAČNOST.

6. marca, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA V. — OPERACIJA MIAMI BEACH ob 16. uri. Ob 18. in 20. uri amer. barv. vojni film BILOXI BLUES.

7. marca, amer. barv. vojni film BILOXI BLUES ob 16., 18. in 20. uri.

8. marca, amer. barv. komedija PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. barv. thriller film OSUMLJENI.

9. marca, amer. barv. komedija PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

5. marca, amer. barv. fant. krim. film MIKROKOSMOS ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

3. marca, franc. barv. komedija UBEŽNIKA IN OTROK ob 17. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

radio triglav jesenice

89,8 Mhz — slinost: Jesenice
96,7 Mhz — slinost: Bohinj
96,8 Mhz — slinost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slinost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 3. marec:

16.00 — Pričetek programa; 16.05 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Kamen spotike: Zakaj gradijo v Rečici vodovod, ko zazidalni načrt ni bil sprejet?; So v Lesnini prodajalci vljudni?; 18.20 — Povabljeni ste; 18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 4. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z

energijo; 16.47 — Moja je lepša kot tvoja, zabavna oddaja z lestvico zabavne glasbe; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 5. marec:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili: Splošna mobilizacija narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije februarja 1944. leta; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Nedeljsko popoldne — vmes čestitke poslušalcev, Minuta za varčevanje z energijo in EP.

Ponedeljek, 6. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.40 — Minute za varčevanje z energijo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 7. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minute za varčevanje z energijo; 17.00 — Rekli so...; 17.30 — S čajem ob pol šestih; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.40 — Novosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 8. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 9. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Osrednja tema: Delo Centra za obveščanje in alarmiranje iz Kranja; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ZAHVALE

Ob izgubi drage mame, stare mame in tašče

MARIJE VISTER

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in sosedam za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujem za vso skrb in pomoč dr. Miranu Kenda in Pavli Pintar za takojšnjo pomoč.

Zahvaljujem se osebju Doma upokojencev Dr. Franceta Berglja Jesenice, osebju internega oddelka Bolnice Jesenice ter zdravnikom dr. Šolarju in dr. Markežu za nego in zdravljenje v bolnišnici. Še posebno se zahvaljujem dr. Dražiču za dolgoletno skrb, zdravljenje in pomoč v času njene bolezni.

Vsem, ki ste spremili našo mamo na njeni zadnji poti, se še enkrat lepo zahvaljujem. Še posebno se zahvaljujem Pihalnemu orkestru jeseniških železarjev za lepo zaigrane žalostinke.

Darina in Andreja
z družinama

Sodelavcem in sodelavkam Valjarne debele pločevine se najlepše zahvaljujem za prejeto darila ob odhodu v pokoj.

Jože Jamar

Sodelavcem železniškega transporta se najlepše zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj in jim želim veliko delovnih uspehov.

Zahvaljujem se tudi vodji železniškega transporta Francu Kalanu in delovodji vleke Alojzu Vavtarju za obisk na domu, za izrečene prijazne besede in darila.

Še enkrat vsem skupaj iskrena hvala.

Jakob Pintar

Ob izgubi brata in strica

JOŽA TRESOGLAVA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedam za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujem za vso skrb in pomoč dr. Miranu Kenda in Pavli Pintar za takojšnjo pomoč.

Zahvaljujem se osebju Kliničnega centra Ljubljana, domu Franceta Berglja Jesenice za nego in pomoč, organizaciji ZB NOV Mirka Roglja Petka, gasilec mesta Jesenice in ostalim gasilec Gorenjske.

Hvala tudi govornikom Franciju Pesjaku in Stanetu Trametu za poslovilne besede, pevcem in Pihalnemu orkestru jeseniških železarjev za zapete in zaigrane žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Občinskemu odboru zveze združenj borcev Jesenice in Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitke ob mojem življenjskem prazniku.

Ivan Treven

Sodelavkam in sodelavcem Družbene prehrane lepa hvala za darila ob odhodu v pokoj. Želim jim veliko delovnih uspehov.

Marija Posušen

Osnovni organizaciji sindikata obrata Jeklovlek se iskreno zahvaljujem za vabilo na letno konferenco in lepo darilo, ki mi bo drag spomin. Vsem skupaj želim še veliko zdravja in delovnih uspehov.

Liljana Blažević

Zahvaljujem se Mileni in Zvonki iz HV Bela za darila in obisk. Hvala sodelavcem hidravlike na Javorniku za darila in lepe želje ob odhodu v pokoj.

Vsem želim še veliko uspehov in delovnih zmag.

Cvetka Novković

Osnovni organizaciji sindikata Strojne delavnice se najlepše zahvaljujem za darilo ob upokožitvi.

Albin Triplat in
Jože Kisovec

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za lepe želje ob mojem življenjskem prazniku in jim želim še veliko uspehov pri njihovem delu.

Jože Otrin

Predavanje in koncert v domu Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi v soboto, 4. marca, ob 16. uri na zanimivo zdravniško predavanje o boleznih srca, ožilja in visokem krvnem pritisku.

V nedeljo, 5. marca, ob 16. uri društvo vabi na glasbeni koncert, ki ga bodo izvajali člani Salonskega orkestra Glasbene šole Jesenice. Na koncertu bodo nastopali znani jeseniški starejši in mlajši glasbeniki. Ker bo koncert v okviru praznovanja mednarodnega praznika dneva žena, je zaželeno, da se ga v čimvečjem številu udeležijo članice in člani društva ter njihovi svojci.

Vljudo vabljeni!

Izvršni odbor

Servis gospodinjskih aparatur GORENJE

Na Bledu, Kolodvorska 3 c
(☎ 77-247), so odprli servis gospodinjskih aparatov Gorenje. V 48 urah vam popravijo pralni stroj, štedilnik, bojler ali male gospodinjske aparate (kavni mlinček in podobno).

Hokejski pregled

Jesenicam drugo mesto

Državno prvenstvo v hokeju je končano. Zagrebški Medveščak Gortan je zmagal tudi v tretji tekmi z rezultatom 6:3 (3:2, 2:0, 1:1). Gole za Jesenice so dosegli Kopitar, Smolej in Hicks. Tako je Medveščak postal prvi v svoji zgodovini prvak države. Lahko rečemo, da zaslužen, da je v celotnem prvenstvu izgubil le štiri tekme.

Očitno so se v Zagrebu tudi organizacijsko zelo dobro pripravili na prvenstvo; uspel jim je nakup izvršnih svetovskih igralcev ter nakup dobrih igralcev iz Ljubljane in Jesenice. Ob tako kvalitetnem moštvu so bili zagrebški, torej doma vzgojeni igralci, le občasni statisti. Hokej je bil vedno polna, na finalnih tekmah so ljudje ostajali še brez vstopnic. Skratka, bogata vlaganja v ekipo so se Zagrebčanom splačala.

Jeseničani so uspeli v medsebojnih dvobojih premagati Olimpijo, za prvo mesto pa je zmanjkalo moči. Na vseh tekmah v super finalu niso igrali slabo, borili so se do zadnjih atomov moči, vendar je bil Medveščak tokrat boljše ekipa. Drugo mesto ni neuspeh, nasprotno, v danih okoliščinah je to kar odmeven rezultat. Razveseljivo je, da so pri Jesenicah breme igre nosili mladi Smolej, Tišler, Razinger, ki so ob starejših Horvatu, Šuvaku, Hafnerju, Klemencu ter solidnemu Pretnarju očitno dozoreli.

Nekaj zelo dobrih iger, posebej v zadnjem delu sezone, sta odigrala mladi Jug in Kelih. Posebej velja izpostaviti tudi Bojana Magazina, ki je večji del sezone odigral poškodovan, toda svojo nalogo je solidno opravil. Tudi ostali so prispevali svoj delež k uspehu, čeprav nekateri zmorejo bistveno več.

Vsekakor bo sedaj dovolj časa za trezne analize in za ustrezne programe priprave na novo sezone.

Na koncu bi se dotaknil denarja. Hokej je šport, ki veliko stane. Jesenice so s svojim skromnim proračunom, ki je gotovo najnižji v naši prvi ligi, kljub konstantnim uspehom vedno na robu obstaja. Upajmo, da bo na Jesenicah tudi v prihodnje vsaj toliko posluha za hokej kot dosedaj. Torej ob iskrenih čestitkah hokejistom za drugo mesto tudi želje za čim manj finančno-eksistenčnih težav.

Presenetljiva v prvenstvu je uvrstitev Kompas-Olimpije na četrto mesto, za be-

ograjskim Partizanom. Peta je Vojvodina, šesta pa Crvena zvezda.

V tem tednu se igrajo še tekme zaključnega dela jugoslovanskega pokala. Jesenice igrajo ponovno v Zagrebu. Strokovno vodstvo je sklenilo, da v pokalu igrajo Jesenice brez tujcev, ki so že odpotovali, priložnost pa bodo dobili nekateri igralci druge ekipe Jesenic. Drugi polni par je Partizan-Olimpija.

Jesenice II zmagovalci medrepubliške lige

S tekmovalcem so zaključili tudi v medrepubliški hokejski ligi. Druga ekipa Jesenic, za katero so nastopali nekdanji igralci Kranjske Gore, nekateri mladinci in rezervni igralci prve ekipe, so bili daleč najboljša ekipa lige. Tudi Kompas Olimpija je na podoben način sestavila drugo ekipo, toda tudi od te so bili Jeseničani boljši. S prvim mestom so igralci Cirila Klinarja dokazali, da imamo na Jesenicah dovolj lastnega kadra, zato se nam za prihodnost ni treba bati.

V zadnji tekmi so igralci Jesenic II. premagali INO iz Siska z rezultatom 14:1 (5:1, 4:0, 5:0), gole pa so dosegli: Šturm M.2, Borse 3, Kuncič 4, Lah, Jug, Crnovič 2, Kurboš.

Mladinci zmagali tudi v Beogradu

Čeprav so že kolo pred koncem državnega prvenstva mladinci Jesenic osvojili prvo mesto, so tudi v zadnji tekmi v Beogradu igrali zelo zavzeto. Z zelo lepo igro so presenetljivo velikemu številu beograjskih gledalcev pokazali, da so zasluženo prvaki države. Partizana so premagali z 10:4 (2:2, 1:6, 1:2). Gole so dosegli: Poženel 2, Kamšek 2, Smolej 2, Omerzel 2, Sodja in Jan.

Za svojo zares lepo predstavo so na koncu tekme dobili spontan aplavz beograjskih gledalcev, ki so tako na zelo športen način vsaj delno popravili krivico, ki se v Hokejski zvezi Jugoslavije vleče že vrsto let. Kajti tudi tokrat so igralci Jesenic ostali brez zasluženega pokala. Ali ni čudna pozabljenost pisarne HZJ? Redno pozablja na pokale, ki bi jih morali dobiti hokejisti železarskega mesta! Zato pa vsa čast beograjskim gledalcem za aplavz mladim Jeseničanom!

Mlajši pionirji zmagovalci karavanškega pokala

Čeprav so v zadnji tekmi tekmovalca mlajši pionirji Jesenic izgubili z Zagajem iz Zagreba z rezultatom 2:5 (1:4, 0:1, 1:0), so vseeno osvojili naslov karavanških prvakov. V tem tekmovalstvu so nastopala moštva KAC iz Celovca, VSV iz Beljaka, Olimpija, Triglav, Bled, Zagi Zagreb in Jesenice. Torej lep mednarodni uspeh mlajših pionirjev Jesenic!

Zmaga tudi v republiškem prvenstvu

Mlajši pionirji Jesenic so v drugi finalni tekmi premagali Kompas Olimpijo s 3:0 (3:0, 0:0, 0:0) in tako zaradi boljše razlike v golih postali republiški prvaki (v Ljubljani so izgubili s 6:5). Vsekakor lep uspeh. Čestitamo!

Namizni tenis

Pred mladinskim prvenstvom Slovenije

Po daljšem premoru bo na Jesenicah to soboto in nedeljo spet lepa in kvalitetna namiznoteniška prireditev. Nastopili bodo vsi najboljši mladinci in najboljši mladinke Slovenije, ki so se uvrstili na to kvalitetno tekmovalstvo. Borili se bodo za naslove republiških prvakov v igrah posameznih in v dvojicah. Značilnost tekmovalstva je, da se bodo igre posameznikov odvijale po modificiranem sistemu, po katerem se igra za vsa mesta, medtem ko se igre dvojic igra po običajnem sistemu na izpadanje.

V igrah posameznih bo nastopilo 48 igralcev in 15 klubov ter 32 igralcev iz 10 klubov. Vsi bodo nastopili tudi v igrah dvojic.

Favoriti pri mladincih so Ignjatovič,

Kegljanje na ledu

Turnirja kegljačev na delu

Nadaljuje se pestra tekmovalna sezona kegljačev na ledu. Na ledeni ploskvi v Podmežakli so organizirali dva mednarodna turnirja ekip iz Rateč in Zirovnice. Ker v omenjenih krajih nimajo pogojev za izvedbo turnirjev, so jim gostoljubje ponudili na ledeni ploskvi v Podmežakli.

Sodelovalo je 26 ekip iz Avstrije ter domače ekipe iz Rateč, Kranjske Gore, Jesenic, Bleda in Zirovnice. Na turnirju Ratečanov je zmagala avstrijska ekipa Rijavec, na turnirju ekipe iz Zirovnice pa jeseniška ekipa Vatrostalna.

Rezultati: turnir ekipe Rateč: 1. Rijavec (Avstrija), 2. Gradbinec, 3. Jesenice I., 4. Hladna valjarna (vsi Jesenice), 5. Gorenc-Bled. Turnir ekipe Zirovnice: 1. Vatrostalna (Jesenice), 2. Ulčar

Na Jesenicah turnir mlajših pionirjev

V soboto in nedeljo bo v Podmežakli zanimiv turnir mlajših pionirjev za memorial Dušana Bruna.

Program turnirja: sobota, 4. marec: ob 9. uri:

Jesenice:Znajmo (ČSSR)

ob 13. uri:

Olimpija:Znajmo(ČSSR)

ob 15. uri:

VSV Beljak:Jesenice

ob 17. uri:

Olimpija:VSVBeljak

nedelja, 5. marec:

ob 9. uri:

Znajmo:VSV

ob 11. uri:

Jesenice:Olimpija

ob 13. uri:

Razglasitev rezultatov:

Pokrovitelj turnirja je Goranjka Jesenice.

V boju za naslov državnih prvakov tudi starejši pionirji

V petek se v Novem Sadu prične državno prvenstvo starejših pionirjev. Slovenijo zastopajo pionirji Jesenic, ki so republiški prvaki v tej sezoni, obenem pa branilci naslova.

Uspeh smučarjev ASK Kranjska Gora

Mladi kranjskogorski smučarji so se na povabilo smučarskega kluba Bormio udeležili 1. tekmovalstva za pokal A.E.M. Tekmovalci iz šestih držav so tekmovali v paralelnem slalomu v treh kategorijah posameznih in ekipno.

Tekmovalstvo bo postalo tradicionalno in ima namen zblizati tekmovalce krajev, prirediteljev večjih smučarskih tekmovalstev.

Ekipno so Kranjskogorci zasedli odlično drugo mesto, v posameznih kategorijah pa dosegli dve zmagi.

Rezultati:

Ekipno: 1. Avstrija, 2. Jugoslavija, 3. ZRN, 4.-5. Švica in Italija, 6. Francija

Posamezno: Cicibani: 1. Gimpl (Avstrija), 5. S. Židan, 9. M. Zupan (oba Jugoslavija); Cicibanke: 1. Starl (Avstrija), 3. N. Benik, 4. S. Košir (obe Jugoslaviji);

ML. pionirji: 1. Gapmair (Avstrija), 5. Burkelj, 6. D. Štravs (oba Jugoslaviji); ML. pionirke: 1. Riggler (Avstrija), 5. Cuznar, 9. N. Ravnik (obe Jugoslaviji);

St. pionirji: 1. Ž. Židan, 5. A. Pančur (oba Jugoslaviji);

St. pionirke: 1. U. Hrovat, 9. Tomazin (obe Jugoslaviji). Marko Židan

Mladinske zimsko-športne igre Alpe-Jadran

Turizem in šport sta gotovo tisti dejavnosti, s katerima se lahko Gornjesavska dolina v največji meri vključuje v zares pestro sodelovanje med članicami delovne skupnosti Alpe-Jadran. Prav zaradi tega in zaradi bogatih izkušenj na področju zimsko-športnih prireditev se je občina Jesenice s Kranjsko Goro oddolila organizirati mladinske zimske igre, že četrte po vrsti, dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran.

V lanskem letu je bil imenovan organizacijski odbor iger na nivoju republike, za samo izvedbo iger pa skrbi izvršni odbor, sestavljen predvsem iz članov komisij Pokala Vitranca in planjskih prireditev. Organizacijo smučarskih tekov je prevzelo Smučarsko društvo Rateče, organizacijo hokejskega turnirja pa Hokejski klub Jesenice. Tekmovalci v štirih disciplinah (alpsko smučanje, smučarski teki, smučarski skoki in hokejski turnir) bodo na tekmovališčih v Podkorenu, Ratečah in Planici, na Jesenicah in na Bledu od 11. do 13. marca. Dvanajst dežel članic delovne skupnosti Alpe-Jadran je prijavilo skupno 616 udeležencev iger, ki bodo v času iger nastanjeni v hotelskih objektih v Kranjski Gori in v Martuljku.

Z dobro organizacijo in z gostoljubjem si lahko še povečamo ugled s posebnih organizatorjev. Prav v tem času je na vladnem nivoju treh dežel (Koroške, Furlanije-Juljske Krajine in Slovenije) prišlo do ponovnih pobud za skupno kandidaturu velikih mednarodnih prireditev, kot so zimske olimpijske igre. Zato so seveda vse prireditve in tudi te igre preizkusni kamen organizacijskih sposobnosti ne samo športnih delavcev, pač pa predvsem turističnih delavcev, trgovcev, vseh javnih služb in komunalnih služb.

V Kranjski Gori in v Planici bodo v mesecu marcu poleg iger Alpe-Jadran tudi prireditve komercialnega in športno-tekmovalnega pomena, katerih odmevnost sega v svet (svetovno prvenstvo v smučanju delavcev letalskih

kompanij od 5. do 10. marca, zaključek svetovnega prvenstva v smučarskih skokih). Udeleženci in gosti teh prireditev bodo s seboj ponesli vtise, ki bodo seveda najbolj odvisni od nas samih, naše prizadevnosti in če bodo ti dobri, bodo vsekakor velik propagandni učinek.

Zato pričakujemo, da bomo goste sprejeli kar najbolj pripravljeni in da bodo organizacije in službe kar najbolje sodelovale s prireditelji. Organizator je za mlade udeležence iger predvidel družabni srečanja v novi dvorani ob gostišču Mojca v Zgornji Kranjski Gori, 11. in 12. marca ob 20. uri, na katerih bosta sodelovala ansambla Bogie in Agropop.

Vzgojnoizobraževalnim organizacijam priporočamo obisk tekmovalni, saj ravno ponedeljkov program 13. marca predstavlja najlepša tekmovalna v hokeju in smučarskih disciplinah.

Ogled vseh tekmovalcev je brezplačen! Prireditelj iger zagotavlja, da je tudi v obstoječih snežnih razmerah tekmovalstvo možno izpeljati, saj v Tamarju lahko pripravijo smučarske teke, prav tako pa so z umetnim snegom zasnežene skalalnice in smučarski poligon Podkoren.

Vse informacije v zvezi z mladinskimi zimsko-športnimi igrami Alpe-Jadran posreduje Branko Jeršin, Zveza telesnokulturnih organizacij Jesenice, ☎ 81-579.

Predsednik IO ŽSI Alpe-Jadran Tomaž Keršmanc

Program tekem

Sobota, 11. marec:

ob 10. uri: Prihod in nastanitev ekip v Kranjski Gori (možen prihod že v petek, 10.3. od 17. ure dalje) in tehnični sestanek in žrebanje — hokej v Športni dvorani pod Mežaklo na Jesenicah

ob 11.30: Začetek tekmovalstva v hokeju na Jesenicah in Bledu

ob 17. uri: Seja organizacijskega komiteja s predstavniki sodelujočih dežel v hotelu Kompas v Kranjski Gori

18. uri: Tehnični sestanki — slalom, teki — žrebanje startnih števil v hotelu Kompas v Kranjski Gori

18.30: Tehnični sestanek — hokej — Športna dvorana pod Mežaklo Jesenice

ob 20. uri: Svečana otvoritev iger pri hotelu Larix v Kranjski Gori

ob 21. uri: Družabno srečanje

Nedelja, 12. marec:

ob 8. uri: Hokejska tekmovalstva na Jesenicah in Bledu

ob 9. uri: Slalom I. tek v Podkorenu

ob 10. uri: Smučarski tek v Ratečah

ob 12. uri: Slalom II. tek v Podkorenu

18. uri: Tehnični sestanki in žrebanje — smučarski tek — štafete, veleslalom, skoki, v hotelu Kompas v Kranjski Gori

ob 20. uri: Tehnični sestanek — hokej, v Športni dvorani pod Mežaklo na Jesenicah

ob 20.30: Družabno srečanje

Ponedeljek, 13. marec:

ob 8. uri: Hokejska tekmovalstva — finalne igre na Jesenicah in Bledu

ob 9. uri: Smučarski teki — štafete v Ratečah

ob 10. uri: Veleslalom — Podkoren

ob 11. uri: Smučarski skoki v Planici

ob 14.30: Svečana razglasitev rezultatov in zaključek igre

Vabilo

Redna letna konferenca Planinskega društva Jesenice bo v soboto, 11. marca, ob 18. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina na Jesenicah z običajnim dnevnim redom.

Po zaključnem uradnem delu bo član himalajske odprave Roman Robas ob barvnih diapozitivih predaval o poti po Tibetu in vzponu na Čo-Oju. Obenem vabimo na redno letno konferenco mladinskega odseka naše družstva, ki bo ob 16. uri, prav tako v spodnjih prostorih restavracije Kazina.

Vabi PD Jesenice

Sankaška tekmovalstva

Sankaški klub Jesenice obvešča vse delovne organizacije, izvršne odbore sindikata in ostale organizirane skupine — ljubitelje športnega sankanja, da lahko od 5. marca dalje, organiziramo sankška tekmovalstva z navadnimi sanmi na naravni sankški progi pri Savskih jamah nad Jesenicami.

Tekmovalstva izvajamo v skladu s Pravilnikom za tekmovalstva z navadnimi sanmi.

Za vse informacije in prijave se obrnite na Janija Gregoriča, Železarna Jesenice, tel. 23-59.

Zimski pohod na Snežnik

Planinsko društvo Jesenice vabi na 15. zimski pohod na Snežnik v nedeljo, 12. marca.

Odhod bo ob 6. uri z avtobusom izpred Zdravstvenega doma, Udeleženci naj bodo opremljeni za zimske razmere. Vodja pohodnikov bo Janko Avsenik, pri katerem lahko dobite dodatne informacije (Železarna Jesenice, int. 3328).

Cena prevoza za člane PD Jesenice je 18.000 din, za vse ostale udeležence pa 36.000 din.

Prijave sprejemajo v pisarni PD Jesenice do četrтка, 9. marca.

Državni naslov po več letih zopet v Slovenijo

Mateja Aubrecht je junakinja državnega članskega prvenstva v umetniškem drsanju, ki je bilo od 17. do 19. februarja v športni hali pod Mežaklo. Naslov državnih prvakov v moški in ženski konkurenci naj bi, kot je že nekaj let običajno, osvojila brat in sestra Tomislav in Željka Čizmešija, vendar je v ženski konkurenci Željki zmešala štrene mlada Celjanka, ki sedaj dve leti tekmuje za drsalni klub Stanko Bloudek iz Ljubljane.

Tekmovalstvo se je pričelo v petek z uradnim treningom tekmovalcev iz dveh republik. Skupaj je nastopilo osem članic iz Slovenije in Hrvaške ter trije člani iz Hrvaške. Konkurenca res ni bila številna, tudi ne preveč močna, kar je posledica menjave generacij; številni so prenehali drsati, po drugi strani pa imamo veliko zelo dobrih mladink, ki bodo kmalu zapolnile članske vrste.

V soboto se je začelo zares z obveznimi liki, kjer ni bilo nikakršnih presenečenj. Pri članih je vodil Čizmešija, pred Cerovac in Markovič (oba Hrvaška), pri članicah pa je Mateja dosegla to, kar si je postavila za cilj: bila je tik za Željko Čizmešijo in pred mlado Zagrebčanko Jurkovičev, ki bo že prihodnje leto velika tekmičica najboljšima. Po obveznih likih so malo drsalnega znanja prikazali tudi drsalci DK Jesenice s posebej prirejenimi programi za take in podobne priložnosti.

Po svečani otvoritvi so bili še originalni programi, zelo zanimiv in privlačen del drsalnih tekmovalstev, predvsem zaradi velike svojiskosti in razpona izražanja drsalnega znanja. Pri članih so vsi trije solidno odvozili program, le Markovič zaradi svoje mladosti in neizkušenosti ni mogel pričakovati, da se bo s tretjega mesta povzpela kaj višje, prav tako tudi Cerovac z drugega mesta. Pri članicah so le prve tri pokazale malo več znanja, ostale pa so naredile veliko napak. Vrstni red pred prostim programom je bil enak kot po obveznih likih.

Prosti programi so bili v nedeljo zjutraj. Pri članih bi kmalu Cerovac v prostem programu prehitel Čizmešijo, saj je svoj program odvozil fantastično. Pri članicah pa smo vsi zadržali dih, ko smo si ogledali neuspeh program Željke in ko smo čakali na Matejin nastop. Po uspelem trojnem skoku je bila Aubrechtova zelo blizu naslova. Počakati smo morali le še na sodniške ocene. Te so pokazale, da je Mateja Aubrecht osvojila 1. mesto pred Željko Čizmešijo in Gabrijele Jurkovič (obe Zagreb).

Jesenički organizatorji smo tako dobili lepo nagrado za odlično organizacijo, kakršne po ocenah ni bilo že vrsto let. To lepo priznanje nam je zelo v čast in nas vzpodbuja k še boljšemu in uspešnejšemu delu.

IVA